Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. — 7 май 1971 йил, жума — № 103 (14.973). — Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

АҲИЛЛИК ВА ЯКДИЛЛИК БИЛАН

ОКРУГ САЙЛОВ ОЛДИ КЕНГАШЛАРИ БОШЛАНДИ

Иттифоқдош республикалар давлат ҳокимиятининг олий органларига сайлов кампанияси янги муҳим босқичга қадам қўйди. КПССнинг XXIV съезди қарорлари сабабли вужудга келган якдиллик ва умум халқ кўтаринкилиги вазиятида 5 майда мамлакатда округ сайлов олди кенгашлари бошланди. Округ сайлов олди кенгашларининг қатнашчилари меҳнаткашларнинг коллективлари томонидан республикалар Олий Советларининг депутатлигига кўрсатилган номзодларни қизғин қувватламоқдалар.

Пойтахт марказий лекторийсининг катта залида ўтказилган округ сайлов олди кенгашида **Бауман** сайлов округи меҳнаткашларининг бир мингдан кўпроқ вакиллари тўпланишди.

Шу округдаги ҳисоблаб анализ қилиб берадиган машиналар заводининг, Бауман номидаги Москва олий техника билим юртининг, Москва озиқ-овқат комбинати, «Старт» заводининг, иккинчи автотрактор электр аппаратлари заводининг, Бутуниттифоқ электр механика илмий тадқиқот институтининг коллективлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни РСФСР Олий Совети депутатлигига ғоят баланд руҳ билан номзод қилиб кўрсатганлар.

Минбарда — Москва озиқ-овқат комбинатининг ишлаб чиқариш бригадири коммунистик меҳнат зарбдори В. И. Селезнева. У мана шу завод коллективида сайлов олди йиғилиши зўр сиёсий активлик билан ўтганлигини гапириб берди. Озиқ-овқат комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари, деди ўртоқ Селезнева мажлис аҳлининг гулдурос қарсаклари остида, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежневни Россия Федерацияси Олий Советининг депутатлигига Бауман сайлов округидан бизнинг номзодимиз бўлсин, дейишди.

Барча совет кишилари, деди В. И. Селезнева, ўртоқ Л. И. Брежневнинг коммунистик ғояларни ва улуғ Ленин васиятларини, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг сиёсатини амалга ошириш учун ҳормай-толмай курашаётганлигини яхши биладилар. Коммунистик партия билан Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби бўлган Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари лавозимида туриб ўзини марксизм-ленинизм байроғи остида Марказий Комитет теварагида маҳкам жипслашган кўп миллионли коммунистлар партиясининг талантли раҳбари эканлигини кўрсатди. Л. И. Брежневнинг бутун ҳаёт йўли Ленин ишига хизмат қилиш намунасидир. Леонид Ильич — Совет халқининг содиқ фарзанди, РСФСР Олий Совети депутатлигига муносиб номзоддир.

Нотиқ ўз коллективи номидан кенгаш қатнашчиларини комбинат меҳнатчиларининг қарорини қўллаб-қувватлашга даъват қилди.

Кенгашда ўз коллективлари номидан сўзга чиққан нотиқлар ҳам ўртоқ Л. И. Брежневни Россия Федерацияси Олий Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатилсин деган таклифни қизғин қувватладилар.

Кенгаш қатнашчилари **Леонид Ильич Брежнев**га мурожаат қилиб, Россия Федерациясининг Олий Совети депутатлигига Москва шаҳар **Бауман** сайлов округидан овозга қўйилишга розилик беришни илтимос этишди.

Пойтахтнинг Ленинград районидаги саноат корхоналарининг, муассасалар ва ўқув юртларининг вакиллари С. Я. Жук номидаги «Гидропроект» лойиҳалаш-қидириш ва илмий-тадқиқот институтининг мажлислар залига тўпланишди. Бу ерда РСФСР Олий Советига сайлов ўтказувчи **Ленинград** сайлов округи меҳнаткашлари вакилларининг округ сайлов олди кенгаши бўлиб ўтди.

Москва озиқ-овқат саноати технология институтининг ректори Н. Ф. Гатилин сўзга чиқиб, бундай деди:

— КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, кўзга кўринган сиёсий ва давлат арбоби, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бизнинг округимиздан республика Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. Институтимизнинг коллективи, Войков номидаги чўян эритиш заводининг, «Изолятор» заводининг, Москва авиация институтининг, Бутуниттифоқ илмий ва техникавий ахборот институтининг коллективи ўзларининг сайлов олди йиғилишларида уни депутатликка номзод бўлсин, дейишди.

Ўрток Н. В. Подгорний катта ва кенг ҳажмда иш олиб бораётганлигини, коммунизм қурилишига кўп куч ва билим сарфлаётганлигини нотиқ уқтириб ўтди.

Н. Ф. Гатилин сайлов олди кенгаши қатнашчиларининг ҳаммасини Н. В. Подгорний номзодини қўллаб-қувватлашга Москва озиқ-овқат саноати технология институтининг коллективи номидан даъват қилди.

Бошқа нотиқлар ҳам сўзга чиқиб бу таклифни қизғин қувватладилар.

Кенгаш қатнашчилари пойтахтнинг **Ленинград** сайлов округидан овозга қўйилишга розилик беришни сўраб, **Николай Викторович Подгорний**га мурожаат қилишди.

РСФСР Олий Советига сайлов ўтказувчи Москва шаҳар **Фрунзе** сайлов округи меҳнаткашларининг вакиллари Граждан авиацияси министрлигининг Конференц залида округ сайлов олди кенгашига тўпланишди.

«Большевик» фабрикасининг бригадири Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Е. А. Ожина сўз олади.

— Пойтахтнинг Фрунзе сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод қилиниб, деди Е. А. Ожина, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Алексей Николаевич Косигин кўрсатилди. Москва иккинчи соат заводининг, тракторчилик илмий-тадқиқот институтининг, «Большевик» фабрикасининг, «Знамя труда» машинасозлик заводининг, марказий телеграфнинг, Ильич номидаги локомотив депосининг коллективлари ҳам ўртоқ Алексей Николаевич Косигин бизнинг номзодимиз бўлсин дейишди. Совет халқи А. Н. Косигинни кўзга кўринган давлат ва партия арбоби эканлигини яхши билади. У, СССР Министрлар Совети раисидек юксак лавозимда туриб, ўзининг бутун илми ва тажрибасини мамлакатимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш ишига сарфламоқда.

Е. А. Ожина А. Н. Косигин номзодини қувватлашга округ сайлов олди кенгаши қатнашчиларининг ҳаммасини «Большевик» фабрикаси коллективи номидан даъват қилди.

Йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар бу таклифни қизғин қувватладилар.

Кенгаш қатнашчилари Москва шаҳар **Фрунзе** сайлов округидан овозга қўйилишга розилик беришни сўраб **Алексей Николаевич Косигин**га мурожаат қилишди.

Пойтахтдаги **Вешняков** сайлов округи меҳнаткашлари вакилларининг сайлов олди кенгаши бўлиб ўтди. Бу округда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Москва шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин РСФСР Олий Совети депутатлигига бир қанча коллективлар томонидан номзод қилиб кўрсатилди. Сўзга чиққан нотиқлар В. В. Гришинни депутатликка номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифни қувватлашга мажлис аҳлини даъват қилдилар.

Сайлов олди кенгашининг қатнашчилари бу таклифни якдиллик билан маъқулладилар ва Москва шаҳар **Вешняков** сайлов округидан овозга қўйилишга розилик беришни сўраб **Виктор Васильевич Гришинга** мурожаат қилдилар.

Киевда **Ленин** сайлов округидаги корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар меҳнаткашлари вакилларининг округ сайлов олди кенгаши бўлиб ўтди. Бу сайлов округида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Петр Ефимович Шелест Украина ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган.

Кенгашда сўзга чиққан нотиқлар мажлис аҳлини **П. Е. Шелест** номзодини қувватлашга чақирдилар.

Кенгаш қатнашчилари бу таклифни якдиллик билан маъқулладилар ва Киев шаҳар **Ленин** сайлов округидан Украина ССР Олий Совети депутатлигига овозга қўйилишига розилик беришни сўраб **Петр Ефимович Шелест**га мурожаат қилдилар.

Днепродзержинскда Украина ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи **Баглей** сайлов округи меҳнаткашлари вакилларининг округ сайлов олди кенгаши бўлиб ўтди. Бу округда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина ССР Министрлар Советининг Раиси Владимир Васильевич Шчербицкий республика Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган.

Кенгаш қатнашчилари В. В. Шчербицкий номзод бўлсин деган таклифни қувватлаб **Баглей** сайлов округидан овозга қўйилишга розилик беришни сўраб **Владимир Васильевич Шчербицкий**га мурожаат қилдилар.

* * *

Округ сайлов олди кенгашларида ишончли вакиллар сайланди.

(ТАСС).

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Қорадарё қирғоқларини мустаҳкамлаш ишлари ниҳоясига етиб қолди. «Андижанирстрой» трестининг Шаҳрихон қурилиш-монтаж бошқармаси механизаторлари Балиқчи райони территориясида дамба кўтаришяпти. Бу тадбирлар 600 гектар экинзорни сув босишдан сақлайди. Суратда: соҳилни мустаҳкамлаш пайти.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ).

ЁШЛАР, ҚУРИҚ ЕРЛАРГА!

ЯНГИ БЎСТОНЛАР ЯШНАЙДИ

Партия XXIV съезди қарорларини бутун совет халқи қатори совхозимиз чўлқуварлари ҳам қизғин кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладида мамлакатимиз халқ хўжалигини юксалтиришда ўтган беш йилликда эришилган ютуқлар атрофлича таҳлил этилди, тўққизинчи беш йилликда амалга ошириладиган улуғвор вазифалар белгилаб берилди. **Мамлакатимиз бўйича пахтанинг ялпи миқдорини 7-7,2 миллион тоннага етказиш вазифаси қўйилди.**

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971 —1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съезди Директиваларида республикамиз меҳнаткашлари, пахтакорлари амалга оширадиган буюк вазифалар ўз ифодасини топган. **«Пахтачиликни янада юксалтириб, етиштириладиган пахтани 1975 йилда 4,9 миллион тоннага етказиш таъминлансин: ингичка толали навлардан бўлган пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтиришга, пахта-беда алмашлаб экишни жорий қилиш ва ўзлаштиришга, пахта ҳосилдорлигини оширишга алоҳида эътибор берилсин»** дейилади.

Демак, янги беш йилликда пахта етиштириш республикамиз бўйича янада кўпаяди. Қарши чўли диёримизнинг катта пахта базаси бўлиб қолади. 1975 йилгача бу асрий биёбондан 85 минг гектар майдон ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалиги оборотига киритилади. Катта Қарши магистраль канали орқали Амударё суви 1973 йилдаёқ даштга келади ва чўлда пахтачиликнинг янги райони ривож топади:

Ҳозирнинг ўзидаёқ чўлда жуда катта ҳажмда қурилиш ишлари давом эттирилмоқда. Чўлни ўзлаштириш билан бирга янги совхозлар маркази қад кўтаряпти.

1969 йилнинг кузида янги пахтачилик билан шуғулланадиган бизнинг Ульянов номли совхозимиз ташкил топган эди.

Бу йил совхозимиз пахтакорлари 2500 гектар майдонда пахта етиштирадилар. Утган йили чўлда биринчи марта ҳар гектар ердан 22 центнердан пахта ҳосили олган эдик. Ингичка толали пахта эса 20 центнерни ташкил этди. Бу йил экин майдонларимизни 500 гектарга кенгайтирдик.

Совхозимиз территорияси жуда кенг, келгусида унинг заминида яна учта янги совхоз ташкил топади. КПСС XXIV съезди Директиваларида ҳам янги ерлар очиш ва суғориш тўғрисида гап боради:

465 минг гектар суғориладиган янги ерлар фойдаланишга топширилсин. Қарши даштида пахтачиликнинг янги катта районини ривожлантириш. Мирзачўлда, Сурхон — Шеробод водийсида ва Қорақалпоғистон АССРда суғориладиган майдонларни кўпайтириш ишлари давом эттирилсин» — дейилади Директиваларда. 1975 йилгача Қарши даштидан 85 минг гектар ер ўзлаштирилади. Бу янгидан қишлоқ хўжалиги оборотига киритиладиган майдонлар Қарши чўлида биринчи навбатда суғорилиши лозим бўлган районимиз ва совхозимиз территориясидан ўзлаштирилади. Янги хўжаликлар ташкил этилганидан сўнг мутахассисларга, малакали чўлқуварларга, деҳқонларга эҳтиёж сезилади. «Совет Ўзбекистони» газетасида босилган мирзачўллик чўлқуварларнинг очиқ хатида комсомол ёшлар Мирзачўлга келиб, чўлни боғ-бўстонга айлантиришда қатнашишга даъват этилган эди. Биз ҳам юрагида ўти бор барча азаматларни республикамизнинг жавоҳирлар хазинаси, — Қарши даштини «оқ олтин» конига айлантиришдек қутлуғ ишга ҳисса қўшишга чорлаймиз.

Бу йил совхозимиз бўйича 2500 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан чўл дурдонаси етказиб берамиз. Янги бунёд этилган Ульянов райони бўйича эса 55 минг тонна пахта, шу жумладан, 25 минг тонна ингичка толали пахта етиштириш учун астойдил меҳнат қилмоқдамиз.

Н. ХОЛМИРЗАЕВ,

Ульянов районидаги Ульянов номли совхоз директори.

А. Н. КОСИГИН М. ШУМАН БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

6 май куни Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Совет ҳукуматининг таклифига биноан Москвада меҳмон бўлиб турган Франция ташқи ишлар министри Морис Шуманни қабул қилиб, у билан суҳбатлашди.

Дўстона ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат чоғида ҳар иккала томонни қизиқтирувчи актуал халқаро проблемалар, шунингдек совет — француз муносабатларини янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. (ТАСС).

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Ирригация ва совхозлар қурилиши Ўрта Осиё бош бошқармаси — «Главсредазирсовхозстрой» 1971 йил биринчи квартал топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғалаба қозонди. СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи сурункасига тўрт марта шу бошқарма коллективига топширилди.

КПСС XXIV съезди шарафига олинган мажбуриятларнинг қандай бажарилганлигини ҳисобга олиб, 1971 йил биринчи квартал якунлари бўйича СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроқлари «Узсельхозтехника»нинг Жиззах район бирлашмасига, «Ташоблмелиоводстрой» қурилиш бошқармасига, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги 25-бинокорлик трестига ва «Узколхозстрой» Андижон область трестига ҳам берилди.

ЗАВОД ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

КИРОВ (Фарғона области). Давлат комиссияси Киров пахта тозалаш заводини фойдаланишга топшириш тўғрисидаги актни имзолади. Янги корхона йилига ўттиз беш минг тонна хом ашёни қайта ишлашга мўлжалланган.

Киров заводи Фарғона областида пахта тозалайдиган саккизинчи корхонадир.

РЕВИЗИЯ КОМИССИЯЛАРИ РАИСЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

6 майда Тошкентда область, шаҳар ва район партия ташкилотлари ревизия комиссиялари раисларининг, область партия комитетлари ташкилий-партиявий ишлар ва молия-хўжалик бўлимлари мудирларининг республика кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгашда КПСС XXIV съезди қарорлари асосида партия ташкилотлари ревизия комиссиялари ишларини янада яхшилаш тадбирлари қараб чиқилди. Кенгашда Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг раиси К. Каримов доклад қилди.

Кенгаш ишида КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси Г. Ф. Сизов қатнашди ва нутқ сўзлади. Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

13 июнь — Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар куни

ХАЛҚ ЎЗ НОМЗОДЛАРИНИ КЎРСАТМОҚДА

Ўзбекистон меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодларни зўр активлик билан кўрсатмоқдалар. Халқ энг муносиб кишиларнинг номларини республика давлат ҳокимияти олий органига ўз вакиллари қилиб кўрсатмоқда.

◆ ◆

Жиззах районидаги Навоий номли колхоз механизаторлари, пахтакорлари, чорвадорлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари байрам либосида безатилган маданият уйида бўладиган сайлов олди йиғилишига келдилар. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари **Леонид Ильич Брежнев** билан илғор колхозчи комсомол аъзоси **Субҳи Баҳриддинова**ни 336- Охунбобоев сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифни қизғин қувватладилар.

Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозида бўлиб ўтган сайлов олди йиғилишида 138-Комсомол сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Николай Викторович Подгорний** ва колхоз бригадири **Обиджон Акбаров** номзодлари тилга олинди.

Андижон областида бўлиб ўтган сайлов олди йиғилишларида республика Олий Совети депутатлигига 126-Пойтуғ сайлов округидан Избосган районидаги «Партия XX съезди» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Абдусамат Тиллабоев**, 129-Қўрғонтепа сайлов округидан Қўрғонтепа районидаги Энгельс номли колхознинг илғор аъзоси **Майрамхон Қаюмова**, 144-Маданият сайлов округидан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Гайк Аветисович Габриельянц**, 109-Темир йўл сайлов округидан Андижон область партия комитетининг иккинчи секретари **Александр Меркулович Илюхин**, 125-Бўз сайлов округидан Бўз районидаги «Мингбулоқ» совхозининг ишчиси **Маҳбуба Назарова**, 121-Найман сайлов округидан Андижон районидаги Жданов номли колхоз бригадири **Шарофатхон Қаҳҳорова** номзодлари кўрсатилди.

«Нукус» совхози коллективининг сайлов олди йиғилишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси **Алексей Николаевич Косигин** билан илғор сут соғувчи **Пошша Қудойназарова** 458-Жданов сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар қилиб тилга олинди.

«Беруний» совхозининг ишчи ва хизматчилари 439-Коммунистик сайлов округидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **Кирилл Трофимович Мазуров**ни ва совхоз ишчиси **Шарифа Холманова**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Қорақалпоғистон АССРда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига 448-Тўрткўл сайлов округидан Тўрткўл районидаги Ильич номли колхоз раиси **Камол Назаров**, 438-Октябрь сайлов округидан Беруний районидаги Орджоникидзе номли колхоз бригадири **Султон Бекмуродов**, 440-Кегайли сайлов округидан Энгельс номли совхознинг комплекс механизациялашган звено раҳбари **Илол Асаматдинов**, 446-Қораўзак сайлов округидан шоликор «Маданият» совхозининг директори **Ернпёз Панаев**, 436-Қипчоқ сайлов округидан Амударё районидаги Крупская номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Ойим Камолова**, 442-Қўнғирот сайлов округидан «Бухарагазпромстрой» тресті 2-қурилиш бошқармасининг слесари — санитария техниги **Бозорбой Боймуродов** номзодлари кўрсатилди.

Ф. Дзержинский номидаги Бекобод цемент комбинатининг коллективи сайлов олди йиғилишида Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига 60-Фарҳод сайлов округидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Николай Викторович Подгорний** билан комбинатнинг экскаватор машинисти **Жума Қўзибоев** номзодларини тилга олди.

Тошкент областининг шаҳарлари ва қишлоқларида бўлиб ўтган сайлов олди йиғилишларида 87-Келес сайлов округидан Калинин районидаги Собир Раҳимов номли колхоз бригадири **Аҳмад Сайдалиев**, 56-Оҳангарон сайлов округидан Оҳангарон цемент комбинатининг кранчиси **Фаина Михайловна Мамилина**, 70-Қуйи Чирчиқ сайлов округидан Оққўрғон районидаги Свердлов номли колхоз аъзоси **Шафоат Абдуллаева**лар Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилди.

«Узгипрозем» институтининг коллективи Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари **Александр Степанович Абдалин**ни 47-Фарҳод сайлов округидан республика Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Тошкентда бўлиб ўтган сайлов олди йиғилишларида 12-Тошкент — Ленин сайлов округидан «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг директори **Сайёра Умаровна Султонова**, 19-Жданов сайлов округидан 159-Қурилиш трестининг бошқарувчиси **Тўлаган Набиев**, 32-Чоштепа сайлов округидан «Ўзбекистон» сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқариш бирлашмасининг аппаратчиси **Зоя Васильевна Захарченко**, 3-Комсомол сайлов округидан «Узбексельмаш» заводининг слесари **Андрей Егорович Кочетков** Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Самарқанд области меҳнаткашларининг коллективлари Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар орасида 262-Даҳбед сайлов округидан «Даҳбед» совхози юқори ҳосилли пахтачилик бригадасининг бошлиғи **Ханифа Султонова**ни, 305-Янгийўл сайлов округидан Хатирчи районидаги Куйбишев номли колхоз раиси **Холиқ Халимов**ни, 226-Ғаллаорол сайлов округидан 1-«Ғаллаорол» совхозининг директори **Василий Ефремович Васильков**ни, 271-Иштихон сайлов округидан Иштихон районидаги «Халқобод» колхозининг сут соғувчиси **Иззат Қорабоева**ни тилга олдилар.

Фарғона областидаги сайлов олди йиғилишларининг қатнашчилари 382-Олтиариқ сайлов округидан Олтиариқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг раиси **Карим Файзиматов**, 385-Тошболдиев номли сайлов округидан Риштондаги «Коммунизм» колхозининг тракторчиси **Раҳмонали Отақўзиев**, 394-Свердлов сайлов округидан Фрунзе районидаги Охунбобоев номли совхознинг илғор бригада бошлиғи **Назира Нуриддинова**, 405-Ғанибод сайлов округидан «Ғанибод» совхозининг ишчиси **Маҳбубахон Абдусаматова**, 360-Ленин сайлов округидан Фарғонадаги 13-мактаб ўқитувчиси **Алевтина Алексеевна Олесова**, 387-Бағдод сайлов округидан Бағдод районидаги «Ленинизм» колхозининг бригадири **Рўзибой Кенжаев**, 364-Водил сайлов округидан Фарғона область ижроия комитетининг раиси **Ҳамдам Умаров**, 407-«Партия XX съезди» сайлов округидан Фарғона область партия комитетининг иккинчи секретари **Александр Фадеевич Гаврилов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Бухоро область меҳнаткашларининг коллективлари Қизилтепа районидаги «Москва» колхозининг илғор колхозчиси **Сасия Бадалова**ни 170-Зармитон сайлов округидан, Свердлов район партия комитетининг биринчи секретари **Шариф Шаропов**ни 182-Хумданак сайлов округидан, Навоий қурилиш бошқармасининг бошлиғи **Владимир Евгеньевич Булат**ни 153-Бухоро шаҳар Коммунар сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод бўлсин деб таклиф қилдилар.

Сурхондарё областида Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган кишилар орасида 327-Қумқўрғон сайлов округидан «Южсурханводстрой» қурилиш-монтаж бошқармасининг бульдозерчиси; КПСС XXIV съезди делегати **Умар Чориев**, 329-Октябрь сайлов округидан Ўзбекистон Комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **Эргашбой Ғафуржонов**, 310-Ҳазорбоғ сайлов округидан Денов районидаги «Ғалаба» колхозининг аъзоси **Саломат Мамадалиева** номлари тилга олинди.

Қўшкўпир районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари ўз йиғилишларида 422-Қўшкўпир сайлов округидан пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси **Онажон Мадраҳимова**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Урганчдаги қурилиш материаллари заводи ишчиларининг, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг умум йиғилишида 411-Ленин сайлов округидан силикат қоришмаси тайёрловчи **Дармон Искандарова** республика Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Гулистон пахта тозалаш заводи коллективининг йиғилишида 351-Гулистон сайлов округидан Гулистон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Иброҳим Қўчқоров**ни республика Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишга қарор қилинди. (ЎзТАГ).

БУГУН — РАДИО КУНИ

ҲАЁТ ОЙНАСИ

Тошкент телемаркази рангли кўрсатувлар кўчма станциясига эга бўлди. Суратда: (чапдан ўнгга) телемарказнинг бош инженери А. Тўлаганов ва кўчма телевизион станция бошлиғи С. Абдуллаевлар.

ҚОҒОЗСИЗ ВА МАСОФАСИЗ ГАЗЕТА

У. Ё. ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитетининг раиси

СЕРМАЗМУН ўтаётган ҳар бир кунимизни радио ва телевидениесиз тасаввур қилиш қийин. Қоғозсиз ва масофасиз газета бўлган радио эшиттиришлари бепоён мамлакатимизнинг узоқ бурчакларигача етиб борди, шаҳар ва қишлоқ аҳлининг кундалик ҳаётига чуқур сингиб кетди. Улуғ Октябрнинг оламшумул ғалабаси ҳақидаги хушхабарни радио бутун дунёга хабар қилгандан бошлабоқ Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг катта ғамхўрлигида радио, кейинчалик эса телевидение катта суръатлар билан юксалди. У сиёсий, маданий, умуман, коммунистик тарбиянинг тенгсиз қуролига айланди. В. И. Ленин радиога «миллионлар митинги» деб таъриф берган эди. Дарҳақиқат, доҳий айтганидек, радио миллионлаб кишиларнинг овозли газетаси бўлиб қолди.

Бугун совет теле ва радио журналистлари, электрон саноати ҳамда алоқа ходимлари барча совет кишилари билан биргаликда Радио кунини кенг нишонламоқдалар. Бу байрам тарихий кунларда ўтаётганлиги билан характерлидир. Меҳнатсевар совет халқи яқинда ўз ишини тамомлаган КПСС XXIV съездининг улуғвор таассуротлари билан яшамоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладида, ҳисобот доклад бўйича съезд резолюциясида, тўққизинчи беш йилликка мўлжалланган Директиваларда халқ хўжалигининг барча тармоқларини, фан ва маданиятни ривожлантириш, совет кишиларининг турмуш даражасини яхшилашнинг улкан программаси белгилаб берилди.

Совет кишилари съезд қарорларини зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Улар партиямизнинг улуғ форуми қарорларини амалга ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилаётирлар. Шу кунларда бепоён она-Ватанимизнинг турли бурчакларидан корхона ва қурилиш коллективлари, колхоз ва совхозларнинг оширилган мажбуриятлар олганлиги, улар эришган ютуқлар ҳақидаги хушхабарлар келиб турибди. Ҳамма ерда — завод ва фабрикаларда, дала ва фермаларда, ҳатто, само қўйнида совет кишилари ўз бахтини, келажак авлод бахтини кўзлаб меҳнат қилмоқдалар.

Фазони тадқиқ қилиш ва забт этиш соҳасидаги совет космонавтикаси эришган янги ютуқ фақат совет кишиларинигина эмас, ҳатто жаҳон прогрессив аҳлини беҳад қувонтирмоқда. «Салют» орбитал станциясининг ва «Союз-10» космик кемасининг Шаталов, Елисеев ва Рукавишниковлардан иборат экипажи парвози совет фани ва техникасининг тобора юксалиб бораётганлигидан далолат беради.

Радио ва телевидение ходимлари партиямиз съезди қарорларини ҳар бир совет кишисининг онгига сингдирибгина қолмай, шу билан бирга ана шу қарорларни амалга ошираётган илғорларнинг ишини кенг тарғиб-ташвиқ қилишдан ҳам иборатдир. Бугунги кунда радио ва телевидение ҳар бир уйга, ҳар бир оилага кириб борди. У ҳар бир совет хонадонига улуғ ленинизм ғояларини, жонажон Коммунистик партиямиз ғояларини олиб кирди.

Радио ва телевидение ходимлари олдида турган вазифалар КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съезди ҳужжатларида кўрсатиб берилган. Бу вазифалар ниҳоятда катта ва масъулиятли. КПСС Марказий Комитети ҳисобот докладида янги инсонни тарбиялашда, капитализм найрангларига қарши идеология курашида оммавий информация ва пропаганда қуроли бўлмиш газета, журналлар, телевидение, радио партиянинг қудратли воситаси эканлиги кўрсатиб ўтилган. Партиямиз барча идеология ишларини янада кучайтириш зарур, деб ҳисобламоқда. Коммунистик ғояларни, халқимиз олдида турган конкрет вазифаларни янада активроқ, пухта ўйлаган ҳолда пропаганда қилиш керак. Бу ўринда шуни айтиш керакки, меҳнаткашларга съезд қарорларининг аҳамиятини чуқурроқ тушунтириш ҳозирги бош вазифамиз бўлиб қолади. Айни пайтда биз ғоявий душманларимизнинг кирдикорларига ўз вақтида ва қатъий зарба беришимиз, миллионлаб софдил кишиларга социалистик жамият ҳақидаги, мамлакатимизда олиб борилаётган коммунизм қурилиши ҳақидаги ҳақиқатни рўй-рост айтиб беришга даъват этилганмиз.

КПСС XXIII ва XXIV съездлари ўртасида она-Ватанимиз ҳаётида катта ўзгаришлар рўй берди. Мамлакатимиз мудофаа қобилияти мустаҳкамланди, экономикаси кўтарилди, совет кишиларининг фаровонлиги янада ошди. Мамлакатимиз радио ва телевидениеси ҳам ана шу қисқа вақт ичида катта юксалиш йўлини босиб ўтди. Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси ҳам муайян муваффақиятларни қўлга киритди.

Натижа шундай бўлдики, кейинги беш йил мобайнида республикамиз телевизион кўрсатувлари ҳажми кунига 23 соатдан 40 соатга кўпайди. Ўзбек телевидениесининг ривожланишида 1966 йилда ишга туширилган Москва—Тошкент магистрал кабель линияси муҳим роль ўйнади. Бу 1968 йилдан бошлаб Марказий телевидение ва Интервидение эшиттиришларини олиб кўрсатиш имкониятини берди.

Кейинги йилларда радио ва телевидениенинг моддий-техника базаси янада мустаҳкамланди. Кўпгина область радио комитетлари янги замонавий техника билан жиҳозланди. Беш йиллик мобайнида энг янги аппаратуралар билан қуролланган радио уйининг биринчи навбати ишга туширилди. Ҳозир Тошкент радиоэшиттириш ва овоз ёзиш уйида 17 та студия, 20 та аппарат ва 10 монтаж хоналари бор. Ҳозирги вақтда радио уйининг иккинчи навбати қурилмоқда.

Телевидение ва радио коллективи учун В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш катта имтиҳон бўлди.

Ленин юбилейи кунларида «Ленинномa» бирлашмаси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Советининг Ленин юбилейи Фаҳрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Партиямизнинг XXIV съездига тайёргарлик ҳам ана шундай уюшқоқлик ва кўтаринкилик руҳида олиб борилди. Бутуниттифоқ зарбдор қурилишларидан мунтазам равишда эшиттиришлар ва кўрсатувлар берилди. Наманган костюмбоп газламалар фабрикаси қурилишидан, Қарши чўлидан, республикамиздаги бошқа муҳим қурилиш объектларидан уюштирилган эшиттиришлар кенг тингловчилар таҳсинига сазовор бўлди. Ўзбек халқининг фахри бўлмиш пахта учун кураш мардй майдонлари ҳақида ҳикоя қилувчи эшиттиришлар ҳам юқори баҳоланди.

Тошкент телевидение студияси ва республика радио комитети КПСС XXIV съезди қарорларини пропаганда қилиш бўйича йиллик план ишлаб чиқдилар. Унда теле ва радиоэшиттиришларнинг ғоявий ва бадиий даражасини янада ошириш бўйича конкрет тадбирлар кўзда тутилган. Шунингдек, ишчилар, инженер-техниклар, колхозчи ва совхоз ишчиларининг съезд қарорларини амалга ошириш борасида кўрсатаётган фидокорликлари ҳақида ҳикоя қилувчи эшиттиришлар ва кўрсатувлар мунтазам бериб борилади. Ходимларимизнинг энг муҳим вазифаларидан яна бири шуки, социалистик мусобақа ғолибларини кенг пропаганда қилиш, ижодий коллективларнинг ҳаётини кенгроқ очиб бериш, хуллас, коммунистик мўл-кўлчиликни яратишда қатнашаётган турли касб эгалари ҳаётини кўрсатишдан иборатдир.

Радио ва телевидение ҳамда алоқа ходимлари ўз байрамларини катта хурсандчилик билан нишонлар эканлар, улар бундан буён ҳам ўз мухлисларини мазмунли эшиттириш ва кўрсатувлар билан хурсанд қилаверадилар.

Фан ва техниканинг энг янги ютуқлари асосида радио, телевидение ва алоқанинг ҳамма турлари ривожлантирилади.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

АМУ ЛАВҲАЛАРИ

— Хоразм телестудияси ўзининг бугунги эшиттириш ва кўрсатувларини бошлайди. Ҳозир «Аму соҳилларида» деган телевизион очеркни томоша қиласиз...

«Ойнаи жаҳон»да Аму жилолари, баҳор манзараси, соҳил баҳодирларининг қайноқ меҳнат жараёни акс эттирилган лавҳалар намоён бўлди.

Мана, Янгиариқ райони далалари. Ленин орденли Охунбобоев номли колхознинг машина теримига ажратилган яхлит, йирик карталари яшил либосга буркана бошлаган. Механизаторлар культивацияни бошлаш тараддудида. Тўла гектарларни таъминлаш учун дала бурчакларига, бўш қолган ҳар қарич ерга чигит кўмиляпти. Қўшни «Правда» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қилич Давлатов бошлиқ бригадасидан олиб кўрсатилган кинолавҳа ҳам мароқли, қизиқарли эди.

«Ҳар чинордан бир япроқ», «Олтин воҳа» тележурналлари, «Туямўйин», «Янги қаҳрамонлар», «Беш йилликнинг пешқадамлари» каби цикл эшиттиришларда КПСС XXIV съезди руҳи, съезд қарорларини амалга ошираётган марди майдонлар меҳнати акс эттирилмоқда. КПСС XXIV съезди делегатларидан Сафарбой Раҳимов, Норжон Машариповалар зангори экран орқали ўз таассуротларини тўлқинланиб ҳикоя қилиб беришди.

«Ёшлик» студиясининг «Марднома», «Ҳунарли — ҳурматда» ва бошқа телевизион кўрсатувлари, киноочерк ва лавҳалари томошабинларга манзур бўлмоқда. Телевизион театр концертлари, адабий-музикали эшиттиришлар алоҳида диққатга сазовордир.

Хоразм телестудиясининг программасини фақат область эмас, балки қўшни Қорақалпоғистоннинг Тўрткўл, Беруний, Амударё районлари, Туркманистон ССРнинг Тошовуз области ҳам томоша қиляпти. Қардошлар ҳаётидан берилаётган эшиттириш ва кўрсатувларни жўшқин бунёдкорлик меҳнати симфонияси, уларнинг мазмундор турмуши инъикоси дейиш мумкин.

Эшиттиришларнинг тўлақонли, ҳаётий ва ёрқин чиқишида «зангори экран» заҳматкашларининг меҳнати, таланти катта роль ўйнамоқда. Эшиттириш редакторлари О. Худойназаров, С. Раҳимов, Р. Бобожонов, Р. Отаев, режиссёрлар Э. Қорахонов, К. Қурбонбоев, М. Ғаниев ва бошқаларнинг ижодий изланиши, маҳорати таҳсинга лойиқдир. Биз Хоразм «ойнаи жаҳони»ни чинакам ҳаёт кўзгусига айлантиришда телевидение ходимларига муваффақиятлар тилаймиз. Ижодингиз Амудек жўш ураверсин, деймиз.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: «Ёшлик» радиостанциясининг жамоатчи диктори, ТошДУ ўқитувчиси Азиза Носирова.

И. Глауберзон фотолари.

ЯНГИЛИК ЭЛЧИСИ

— Завод радиоузелидан гапирамиз!.. Ҳар куни ана шу ёқимли овоз цехлардан-цехларга ўтиб, биз ишчиларни кундалик янгиликлар ва хушхабарлар билан таништиради. Сўнгги ахборотдан сўнг ёқимли куй ва қўшиқлар қанот қоқиб, кучимизга куч, ғайратимизга ғайрат бағишлайди. Киши руҳланиб ишлаб, чарчаганини ҳам сезмас экан.

Корхонамиз ишчилари олган мажбуриятларининг бажарилиши, социалистик мусобақа натижалари, илғорлар тажрибаси, коммунистларнинг ташаббуси ва бошқа янгиликларни биринчи бўлиб радио карнайи орқали эшитамиз. Яқинда ўз ишини муваффақиятли тамомлаган КПСС XXIV съезди материаллари билан ҳам батафсил таништирган заводимиз радиоузели бўлди.

Заводимизнинг тўққизинчи беш йилликнинг биринчи квартал маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғини ва маҳсулот реализация қилишни муддатидан илгари адо этганлиги ҳақидаги хушхабарни ҳам бизга биринчи бўлиб радио тўлқинлари етказди. Шунинг учун ҳам корхонамиз ишчи ва хизматчилари фахр билан радиоузелимизни «Янгилик элчиси» деб аташади.

Квартал планининг муваффақиятини таъминлашда меҳнатсевар бригадамиз аъзоларининг ҳам улуши катта бўлди. Планга қўшимча кўп миқдорда трактор ва машина запас қисмларини ишлаб чиқариб, жойларга жўнатдик. Ойлик ва смена нормаларини ҳар доим ошириб бажаряпмиз. Коммунистик меҳнат бригадаси деган номни шараф билан оқладик. Заводимиз радиоузели коллективимиз эришган зафарни ўз эътиборидан четда қолдирмади: «— Илғорларга тенглашинг!» — деб хитоб қилди.

Мамлакатимиз, шу жумладан, республикамиз меҳнаткашлари Радио кунини кенг нишонлар экан, бизнинг корхона ишчилари ҳам бу қутлуғ айёмга муносиб совға-салом билан келди. Меҳнатсевар коллективимиз тўрт ойлик маҳсулот ишлаб чиқаришни тўла адо этди. Ҳозир цех ва бригада ишчилари тўққизинчи беш йиллик топшириқларини камида тўрт ярим йилда бажариш учун ички меҳнат резервларидан мумкин қадар оқилона фойдаланган ҳолда ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Ана шу социалистик мусобақани кенг ёйишда заводимиз радиоузели тарғибот ишларини олиб боряпти.

Ш. ҲАМРОҚУЛОВ,
Самарқанд шаҳридаги «Красный двигатель» заводи 3-механика цехининг илғор ишчиси.

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР...

◆ В. И .Ленин 1918 йилнинг 2 декабрида совет радио электрон саноати тараққиёти учун асосий омил бўлиб хизмат қиладиган Нижегород лабораториясини ташкил этиш тўғрисидаги Декретга имзо чекди.

◆ Таниқли рус олими, электрон-телевидениенинг асосчиси Б. Л. Розинг, яқин келажакда узоқ-узоқ қитъаларни уловчи, олис юлдузлар ва океанлар қаърини кўз олдимизга жуда яқин келтириб берувчи ихтироларнинг гувоҳи бўламиз, деган эди.

◆ 1928 йил 26 июлда рус инженери Грабовский Тошкентда жаҳонда биринчи марта инсон қиёфасини экранга туширган эди. Орадан ўттиз йил ўтгач яна серқуёш республикамизнинг пойтахти Тошкентда «ойнаи-жаҳон» — телестудия минораси қад кўтарди.

◆ Тошкент радиоси АҚШ, Англия, Австрия, Бельгия, Австралия, ГДР, Ҳиндистон, Италия, Япония, Дания, Сингапур, Чили, Ироқ каби 40 дан ортиқ мамлакат радио эшитувчиларидан узлуксиз хабарлар олиб туради.

◆ 1956 йилнинг 5 ноябрида бир ярим соатга мўлжалланган дастлабки телеэшиттириш эфирга узатилди.

◆ Ҳозирги кунда Тошкент телестудиясининг 3 программада кўрсатаётган эшиттиришлари кунига 21 соатдан ортмоқда.

◆ Тошкент телевидение студиясида фильмлар ишлаб чиқарувчи махсус «Узбектелефильм» студияси ишлаб турибди.

*

Чапдаги суратда: Тошкент радио уйининг кўчма стереофоник товуш ёзиш хонаси акс эттирилган. Бу ерда концертлар, театр постановкалари ёзиб олинади, шунингдек, муҳим воқеалар содир бўлган жойлардан репортаж олиб эшиттирилади. Товуш режиссери Н. Ҳасанов (чапда) ва оператор М. Зоидовлар иш устида. Ўнгдаги расмда: Тошкент телемаркази. Механик Л. Файзиев телеаппаратни кўздан кечирмоқда.

*

ҚАЛБ САТРЛАРИ

РЕПОРТАЖ

«Радиочи ўртоқлар! Бизнинг Қўл қишлоқда овозли граммофонга ўхшаган бир карнай бор. Бу карнай ҳар куни кечқурун сўзлайдир. Кунинеча бизнинг қишлоқда бўлган колхоз қурилишининг авжи тўғрисида бирталай гапирди. Иннайкейин яна бир қанча сўзлаб, бизга хабар ёзинглар, адресимиз: «Тошкент, радиомарказ» дейди. Қизиқ, яна: «Биз Тошкентдан сўзлаймиз» деб ҳам қўлдир. Нега шундай? Сизларда сўзловчилар кимлар? Биз қандай эшитамиз? Карнай сўзламай, сизлар сўзлайсизлармн? Ёки радио марказ ичида шундай нарсаларни биладирган «шайтон» борми?..»

Бу ўттизинчи йилларда Тошкент радио-марказига келган хатлардан бирининг қисқача мазмуни. Эндиликда-чи? Мактублар мавзуи ранг-баранг, бой.

Хат-хабарлар — қалб таржимони, хушхабарлар элчиси. Тошкент радиокомитети хатлар бўлими кунига ўрта ҳисобда 300-400 тадан хат олиб турибди. Катта редактор Самад Турсумбетовнинг айтишига қараганда, фақат ўтган йилнинг ўзида радио тингловчилардан 35.400 га яқин мактуб келган. Уларнинг мавзу доираси ниҳоятда кенг.

— Бир нафасли самимий кулги — кишига олам-олам тетиклик, руҳий бардамлик бахш этади. Кулгида ҳосият кўп, — дейди «Табассум» радиожурналининг катта редактори Тўлан Қўзибоев.

Ҳа, қандайдир беш йил ичида бу кулги устахонаси мухлисларининг сони ғоят ортиб кетди. Фақат ўтган йилнинг ўзида ўз шинавандаларидан етти ярим минг хат олди: Покистон, Ҳиндистон, Афғонистон, мамлакатимизнинг қардош республикаларидан, ҳатто узоқ Камчаткадан...

— Ҳурматли «Табассум» устахонасининг усталари, — деб ёзади студент Р. Боймуродов. — Бу йил севимли «Пахтакор» командамиз ютуқларини ёзиб бориш учун янги, дафтарча тутган эдим. Биринчи ва иккинчи ўйинларнинг натижаларини ёзишга-ёзиб қўйдим-у, аммо учинчи, тўртинчи ва бешинчи ўйинларда бўлган мағлубиятлар мени ранжитди. Эндиги бўладиган ўйинлар ҳам шу тариқа давом этса ўйин натижаларини дафтарчамга ёзишга ботина олмай қолдим.

Сизлардан илтимос, янги тутган дафтарчамга ана шу ўйинларнинг натижаларини ёзайинми, ёки... сизлар нима дейсизлар?..

«Табассум»нинг ихлосмандлари кўп. Шунинг учун ҳам илтимослар, турли саволлар, фикр ва мулоҳазалар, яхши истак ва талабномалар кўп. Бу ижодий коллективдан бетиним изланиш, самарали меҳнат ва катта маҳорат талаб этади. Коллектив ана шу масъулиятли, лекин шарафли ишнинг уддасидан чиқаётир. Халқ баҳоси — ҳақ баҳо деган нақл бор. Мана бу хатнинг мазмунига қулоқ тутинг.

— «Табассум» устахонасидаги аналар, опа-сингиллар! Мен бу ерга даволангани келганман, — деб ёзибди Москвадан Жамила Тожибоева. — Касалхонадан чиқиб, сизларнинг қувноқ, мароқли эшиттиришларингизни ҳузур қилиб тингладим. Ўзимни гўё серқуёш Ўзбекистонда юргандек ҳис қилдим...»

Ҳозирги замон кишиси қандай бўлиши керак, унинг ҳаётдаги ўрни, жамият олдидаги масъулияти, партия ишига садоқати, Ватанга чексиз муҳаббати — мана шу энг муҳим мавзулар «Ёшлик» радиостанциясининг асосий мавзуларидир. «Ёшлик почтасидан», «Беш минут поэзия», «Янги номлар», «Комсомол зарбдор қурилишларида», «Дарахт бир ерда кўкаради» ва бошқа эшиттиришлар радио тингловчиларда катта таассурот қолдиряпти. Катта редактор Собир Умаров янги келган почта билан бизни таништирди. Хатлар муаллифлари турли касб эгалари. Наманган шойи ва костюмбоп газламалар комбинати ёш ишчилари шундай деб ёзишибди:

— Комбинатимизда аксарият ёшлар ишдан ажралмаган ҳолда кечки мактабларда ўқишади. Улар КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда ғайрат кўрсатиб меҳнат қиляптилар. Бизлар бўш вақтларимизда «Ёшлик» радиостанциясининг эшиттиришларини завқ билан тинглаймиз. Айниқса, бахтиёр ёшликни тараннум этувчи куй ва қўшиқлар, улар ҳақидаги очерк ва лавҳалар бизга жуда ёқади. Ҳа, қўшиқ инсон ҳамроҳи дейдилар. Ижодкор ва бунёдкор ёшларимиз ҳақидаги ашулалар эфирингиздан тушмасин.

Қўлимизда яна бир радио тингловчисининг мактуби:

— «Ёшлик» станцияси наманганлик бир нотаниш қизнинг хатини ўқиб эшиттириб, менингча, тўғри иш қилган. Худди ана шу воқеага ўхшаган ҳодиса менинг ҳам бошимдан ўтган. Эшиттиришларингизни тинглаб, кўз олдимга бундан тўрт йил олдинги бир воқеа келди. Менинг ҳам дадам 8-синфни тугатганимдан сўнг худди ўша қиз каби ўқитмай қўйган эди. Ленин илм олишга бўлган иштиёқ ҳар қандай тўсиқларни енгишга қодир эканлигини ўшанда ҳис этган эдим. Меҳрибон мураббияларимнинг ёрдами туфайли Ленин районидаги мактабгача тарбия педагогика билим юртига ўқишга жойлашиб олдим. Мана, энди бўлса дадам ҳам хурсанд. Ўқишни тугатиш арафасида турибман. Айтмоқчиманки, «Ешлик» радиостанцияси бундан буён ҳам ана шундай мазмунли эшиттиришлари билан ўз мухлисларини хурсанд қилаверсин. О. Мамадалиева, Андижон область Ленинск шаҳри».

«Ўзбекистон пойтахти Тошкентдан гапирамиз!..» Серқуёш республикамиз пойтахти овозини дунёнинг қирқдан зиёд мамлакати эшитмоқда. 1947 йилда Тошкент радиоси қошида ташкил топган чет элларга эшиттириш бошқармаси ходимларининг ҳам хизмати таҳсинга сазовор. Бунга мисол тариқасида бошқармага келаётган дўстлик мактубларини кўрсатиш мумкин. Мана шулардан бир нечтаси.

Радж Шеехар, Ҳиндистон:

— Сизларнинг эшиттиришларингизни мунтазам тинглаб бораман. Уларнинг мавзуи ранг-баранглиги билан менга жуда ёқади. Совет халқлари ҳақида кўп нарсаларни билгим келади. Навбатдаги эшиттиришларингиздан бирида ушбу истагимни инобатга олсангизлар...».

Аммо Касунен, Финляндия:

— Мен биринчи марта Тошкентнинг — унинг чет эллар учун эшиттириш станциясининг ёқимли овозини тинглашим. Инглиз тилида эркин гапирасизлар, эшиттиришларингиз учун мингдан-минг раҳмат. Навбатдаги эшиттиришларингизда Тошкент шаҳри ҳақида тўлароқ маълумот берарсиз деган умиддаман.

Булар — келаётган дил сатрларидан бир шингил, холос. Бошқа редакцияларда ҳам иш намунали йўлга қўйилганини, буларни меҳнаткашлардан келаётган мактублар тасдиқлайди.

М. МУҲСИМОВ.

САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

Тошкентда меҳмон бўлиб турган бир қанча чет эл мамлакатлари касаба союз делегациялари 5 майда Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг маданият саройида Ўзбекистон пойтахти касаба союз активлари билан учрашдилар. Франция, Австрия, Италия, Кипр, Сан-Марино, Люксембург касаба союз органларининг раҳбар арбоблари ўз нутқларида Совет Иттифоқида бўлган вақтларида олган таассуротларини ўртоқлашдилар. Улар иқтисодий ва маданий қурилишда Ўзбекистон эришган ютуқлардан завқланганликларини айтдилар, республика касаба союзлари меҳнаткашларнинг турмуш даражасини оширишда катта ишлар қилаётганлигини таъкидладилар.

Чет эл касаба союз арбоблари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида ва касаба союзлари республика Советида бўлдилар, саноат корхоналарини бориб кўрдилар, шаҳар ва қишлоқ меҳнатчилари билан учрашдилар. (ЎзТАГ).

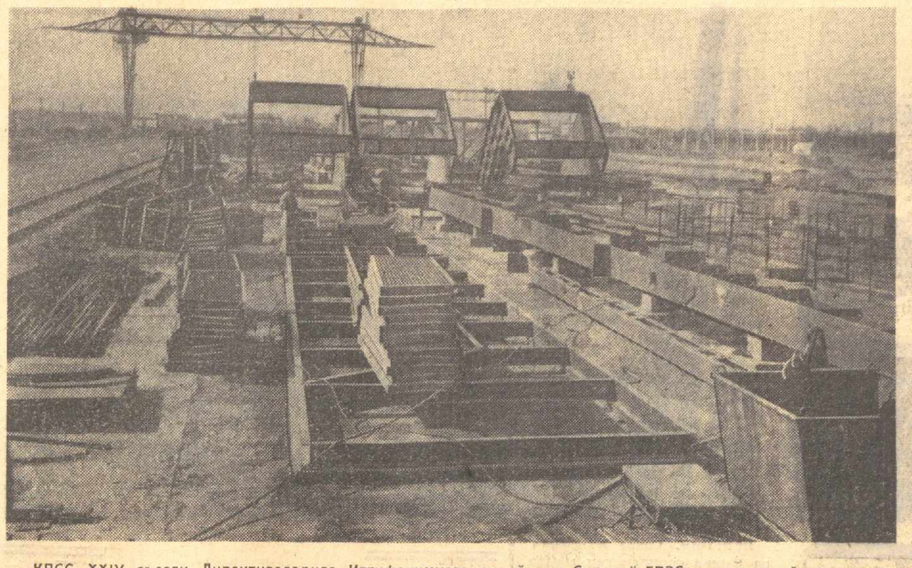

КПСС XXIV съезди Директиваларида Иттифоқимизда энг йирик Сирдарё ГРЭСини қуриш кўзда тутилган. Ўзбекистон энергетика қуёшининг биринчи агрегатлари шу беш йилликда ишга туширилади. Суратда: махсус йиғув майдончасида биринчи буғқозони монтаж қилинмоқда. И. Душкин фотоси, (ЎзТАГ).

СУТЧИЛИК КОМПЛЕКСЛАРИ

«Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришни тезлаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш мақсадида колхоз ва совхозларда механизациялашган чорвачилик фермалари қурилиши таъминлансин, саноат асосида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича шаҳарлар яқинида йирик давлат комплекслари, колхоз ва совхозлараро комплекслар, шунингдек, паррандачилик фабрикалари қурилиши авж олдирилсин».

(СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съездининг Директиваларидан).

Беш йилликнинг дастлабки босқичида Ўзбекистон мамлакатга 390 минг тонна сут, 163 минг тонна гўшт сотиши керак. Бу улуғвор вазифани бажариш учун бир қатор йирик тадбирларни амалга оширишга тўғри келади. Ана шу тадбирлардан бири чорвачиликда меҳнат унумдорлигини ошириш, бу соҳани янада кўпроқ механизациялаш ҳамда республикада сутчилик комплексларини вужудга келтиришдан иборатдир.

Очиғини айтганда, республикамиз чорвачилик хўжаликларида айниқса, қорамолчилик фермаларида меҳнат унумдорлиги ҳамон пастлигича қоляпти. Республика бўйича сигирларни соғиш 10 процент, қорамолларга озуқа тарқатиш 6 процент, суғориш — 19 процент механизациялаштирилган, холос. Шунинг оқибатида маҳсулот бирлигига сарфланадиган меҳнат харажатлари ва сутнинг таннархи юқорилигича қолмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз чорвачиликда рўй бераётган камчиликларнинг олдини олиш тўғрисида бениҳоя катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Чорвачилик масаласи Марказий Комитет Пленумларида ва партия ташкилотларида тез-тез муҳокама қилиниб турибди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети чорвачиликни ихтисослаштириш зарур эканлигини алоҳида таъкидлади. Шу мақсадда Марказий Комитет республикамизнинг йирик шаҳарлари ҳамда саноат марказлари атрофида 52 та сутчилик комплексларини қуриш зарур деб ҳисоблади.

Хўш, сутчилик комплекси нима? Меҳнатни ташкил қилиш, маҳсулот етиштириш жиҳатидан у қандай хўжалик бўлмоғи керак?

Бу саволлар кўпчиликни қизиқтиради, албатта. Сутчилик комплекси — бу юксак даражада йириклаштирилган ва фақат сут етиштиришга ихтисослаштирилган катта хўжалик бўлиб, ундаги барча ишлаб чиқариш жараёнлари комплекс механизациялаштирилади ва илғор технология талабларига тўла-тўкис жавоб беради. Сутчилик комплекслари маҳсулот етиштириш бўйича янгича формада ташкил қилинмоғи зарур. Бошқача қилиб айтганда, сутчилик комплексларида ишлаб чиқариш жараёнлари индустриал асосда амалга оширилади.

Сутчилик комплексларини ташкил этиш жараёнида ҳар бир фермада 600—800 ва 1200 тадан сигир бўлиши мақсадга мувофиқдир. Шу муносабат билан подалар тузилишида ҳам катта ўзгаришлар рўй беради. Подада сигирлар сони 60 процент ва ундан ҳам кўпроқ бўлади.

Подада катта ёшдаги бўрдоқига боқиладиган моллар группаси бўлмайди. Подани янгилаб ва тўлдириб туриш мақсадида ёш моллардан ташқари 10—15 кунлик бузоқлар бошқа ихтисослаштирилган хўжаликларга юборилади. Улар ўша жойда ўстирилиб, кейин бўрдоқига топширилиши керак.

1200 бош сигирга эга бўлган йирик сутчилик комплексларида подани яқин йиллар ичида кенгайтиришни планлаштирмаслик зарур. Бундай хўжаликларда ўсмир моллар группаси наслдор таначалардан иборат бўлади. Бунда йил давомида туғилган урғочи бузоқлар 42-43 процентни ташкил этади. Ўшанда сутчилик комплексларида molларнинг группалари қуйидагича бўлмоғи мақсадга мувофиқдир: сигирлар сони 63-64 процент, ғунажинлар —8,3-8,5 процент, бир ёшдан катта бўлган урғочи бузоқлар —11,6-12 процент, бир ёшгача бўлган урғочи бузоқлар — 13,9 процент, бир ёшгача бўлган новвос бузоқлар (10-15 кунлик) 2,5-3 процент бўлгани маъқул.

Подани янгилаб турадиган наслдор буқачалар қаерда боқиб ўстирилади, деган савол туғилиши мумкин. Баъзи мутахассисларнинг фикрича, бундай буқачаларни парвариш қилиш учун ҳар бир областда наслчилик ишлари учун ихтисослаштирилган бир-иккита йирик хўжалик ташкил этиш даркор. Ҳозирги замон селекция ишлари талабларига мувофиқ, сунъий урчитиш пунктларида ўз авлодига қараб баҳоланмаган бирорта ҳам бузоқ сақланмаслиги керак. Афсуски, республикамиздаги деярли ҳамма наслчилик хўжаликлари буқаларни ўз наслининг сифатига қараб баҳолаш ишини ўтказиш учун етарли шароитларга эга эмас. Кўпгина наслчилик хўжаликларида фермалардаги подаларнинг сони 200—300 бош бўлганлиги, озуқа базасининг мустаҳкамланмаганлиги бу муҳим ишни ўз вақтида ўтказишга имконият бермаётир. Шуларни ҳисобга олиб, наслдор буқаларни авлодининг сифатига қараб баҳолаш ишларини амалга ошириш мақсадида ҳар бир фермадаги сигирлар сонини ҳеч бўлмаса 600 тага етказиш яхши самара беришини унутмайлик.

Йирик сутчилик комплексларини яратиш ва чорвачилик фермаларини индустрлаштириш ўз навбатида қорамоллар сифатига, наслига, сигирларнинг маҳсулдорлигига ҳам боғлиқдир. Ҳақиқатан, ҳар қандай сигирни ҳам ҳозирги замон соғув агрегатларида соғиш мумкин эмас. Сигирлардан мўл сут олиш тезлигининг ошиши кўпинча сигирлар елинининг шаклига, катта-кичиклигига, унинг хусусиятларига боғлиқдир. Соғиш аппаратлари ҳам ана шунга қараб тезлигини, унумдорлигини оширади.

Шу боисдан ҳам йирик сутчилик комплекслари ҳамда фермаларни индустрлаштириш шароити республика селекциячилари зиммасига катта вазифаларни юклайди.

Республикамизда чорвачилик яхши ривожланаётган бир пайтда сигирлардан ҳали ҳам кам сут соғилаётганлиги кечирарли ҳол эмас. 1970 йилда республика бўйича ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 1253 килограммдан сут соғиб олинди. Айни вақтда шундай хўжаликлар ҳам борки, уларнинг ҳар бош сигирдан соғиб олган сути республика кўрсаткичидан икки баравар ва ундан ҳам ортиқдир. Чиноз наслчилик совхоз-техникуми, «Малик» ҳамда «Первомайск» совхозлари ва бошқалар шулар жумласидандир. Биргина «Малик» совхозида ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут 3500—3600 килограммдан ошиб тушяпти. Республикамизда ана шундай сермаҳсул сигир подаларига эга бўлган хўжаликлар борлигини назарда тутиб, бизнинг фикримизча, сутчилик комплексларига сигирларни танлаб олишнинг дастлабки даврида ҳар бош сигир бир йилда камида 2500—3000 килограмм сут беришига эришмоғимиз лозим. Бунинг учун ҳамма хўжаликларда етарли имконият бор.

Техника мислсиз тараққий этаётган бизнинг давримизда сутчилик фермаларини комплекс механизациялаштириш учун 800 дан ортиқ 30 хил замонавий машиналар ишлатилади. Ана шу машиналардан оқилона фойдаланилса чорвачиликда меҳнат унумдорлиги ошади, кўпроқ маҳсулот олинади, унинг таннархи кескин камаяди.

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг бир группа ходимлари республикамизда қурилаётган сутчилик комплекслари учун жамоатчилик асосида бир нечта технологик карта тузиб беришди. Ана шу картага асосан механизациялаштирилган қорамолчилик фермаси комплексида ҳар бири 3 минг килограммдан сут берадиган 1200 бош сигир боқилиши мумкин. Бундай подаларда озуқа рационн қуйидагича бўлгани яхши: дағал озуқа — 15,4 процент, силос — 20,6 процент, хашаки лавлаги — 6,2 процент, турли кўкатлар — 36,7 процент ва концентрат — 21,1 процент. Технологик карта шартларига кўра бу озуқаларнинг ҳаммаси хўжаликларнинг ўзида етиштирилади.

Республикамизда сутчилик комплексларининг ташкил этилиши чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда жуда катта роль ўйнаши шубҳасиздир. Фақат бу ишга чинакамига киришиш талаб этилади, холос.

Н. РАСУЛЕВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

СОВЕТ САЙЛОВ СИСТЕМАСИ

13 ИЮНЬ—ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Еттинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Совети ва ўн иккинчи чақириқ меҳнаткашлар депутатлари область, район, шаҳар, посёлка ва овул Советларининг ваколат муддати тугаганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Фармонига мувофиқ республика Олий Совети ва маҳаллий Советларига сайловлар бошқа иттифоқдош республикалардагидек шу йил 13 июнь дам олиш куни ўтказилади.

Совет ҳокимияти органларига сайловлар сиёсий аҳамиятга эга бўлган муҳим воқеадир. Ана шу сайловларда социалистик демократиянинг кучи ҳар қачонгидан ёрқинроқ намоён бўлади. Бу йилги сайлов кампанияси кенг меҳнаткашлар оммасининг куч-ғайрати КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди қарорларини амалга оширишга қаратилган, меҳнаткашларнинг сиёсий ва меҳнат активлиги ниҳоятда ошган бир пайтга тўғри келди.

Еттинчи чақириқ республика Олий Совети ваколатининг ўтган тўрт йили, ўн иккинчи чақириқ маҳаллий Советлари фаолиятининг икки йили мобайнида коммунизм қурилиши йўлида катта ижодий иш қилинди. КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди томонидан қўйилган вазифалар муваффақиятли бажарилди. Саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва алоқа, капитал қурилиш тез суръатлар билан ривожланаётир. Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ошмоқда. Халқ хўжалигини бошқариш ва планлаштириш тобора мукаммаллашмоқда. Бу муваффақиятларга эришишда Ўзбекистон Олий Совети ва маҳаллий Советларининг хизмати бениҳоя.

Ўзбекистон ССР Олий Совети республика давлат ҳокимиятининг олий ваколатли органи сифатида ўз ваколат даври мобайнида оила ва никоҳ ҳамда Ер ҳақида кодекслар, соғлиқни сақлаш, маданият ёдгорликларини сақлаш, қишлоқ ва посёлка Советлари ҳақидаги қонунларни қабул қилди. Меҳнаткашларга маданий-маиший, савдо хизмати кўрсатиш ва республикамизда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилди.

Маҳаллий Советларнинг фаолияти ҳам муҳим аҳамиятга эга. Коммунистик партия раҳбарлигида Ўзбекистон меҳнаткашлари эришган барча ғалабалар маҳаллий Советларнинг иши билан боғлиқдир. Советларнинг сессиялари ва уларнинг ижроия комитетлари мажлисларида ҳал этилаётган масалалар доираси кейинги йилларда анча кенгайди. Республика маҳаллий Советлари халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, ободончилик, меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат билан боғлиқ бўлган масалаларни мунтазам муҳокама қилиб бормоқдалар. Ташкилий-оммавий ишларнинг аҳволи, ижроком ҳисоботларини ўтказиш тажрибаси, меҳнат қонунчилигига риоя қилиш, колхоз ва совхозларга ҳуқуқ хизмати, Советлар қарорларини бажариш устидан контролнинг аҳволи, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ва қонун бузилишларига қарши кураш ва бошқалар Советларнинг диққат марказида турибди.

Юбилей йилида маҳаллий Советлар фаолияти хўжалик ва ижтимоий-маданий қурилишга раҳбарликнинг форма ва методларини янада такомиллаштириш билан характерланди. Советларнинг сессиялари мазмунли ўта бошлади. Ижро органлари, доимий комиссиялар ва депутатларнинг ҳисоботи принципи янада тараққий этди. Доимий комиссиялар ва депутатлар фаолияти активлашди. Советларнинг вазифаларини ҳал этишда иштирок этаётган жамоатчилар сафи кенгайди.

Советларнинг омма билан алоқаси янада мустаҳкамланди. Ҳозирги вақтда республика Олий Советида 16 доимий комиссия ишлаб турибди. Маҳаллий Советларнинг 10744 доимий комиссияси ўз составида 70 мингдан ортиқ депутат ва 37 минг жамоатчи активларни бирлаштиради.

Халқимизнинг барча ишлари Советларнинг фаолияти билан чамбарчас боғлиқдир. Совет кишиларининг фидокорона меҳнати ва Совет ҳокимиятининг ташкилотчилик роли эса Ленин партиясининг раҳбарлиги билан чамбарчас боғлиқдир. Бунга яқинда КПСС Марказий Комитетининг меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар Советларининг ишини янада яхшилаш тўғрисида, 1968 йилда қишлоқ ва посёлка Советларининг ишини янада яхшилаш ва мустаҳкамлаш тўғрисидаги қарорлари ёрқин далил бўла олади.

«Партия ҳисобот даври мобайнида Совет давлатини янада мустаҳкамлаш ва жамиятимизнинг сиёсий жиҳатдан ташкил этилишини янада такомиллаштириш соҳасида анча ва ғоят ранг-баранг иш қилди, — дейилади ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съездида қилган докладида. — Коммунистик қурилиш вазифаларига мувофиқ, социалистик демократияни янада ривожлантириш бу фаолиятнинг асосий йўли бўлиб келди ва шундай йўл бўлиб қолаверади».

Ўзида ҳам давлат, ҳам жамоат ташкилотлари принципларини мужассамлаштирган меҳнаткашлар депутатлари Советлари ўз қурилиши ва фаолияти жиҳатидан кенг меҳнаткашлар оммасининг ижтимоий ўз-ўзини бошқариш хусусиятларига эга. Барча Советларнинг, Олий ва маҳаллий Советларнинг депутатлари профессионал парламент аъзоси эмас, балки ўз депутатлиқ бурчларини ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда бажарадилар. Шундай қилиб, мамлакатимизда ваколатли органларнинг демократияси бевосита меҳнаткашларнинг ўзлари томонидан сайлаб қўйилган шахсларнинг давлат ишларида қатнашишлари билан таъминланади.

Совет сайлов қонунчилиги коммунистик қурилишда Советларнинг ролини оширишга, совет демократиясини мустаҳкамлашга, умумдавлат ишларини ҳал этишда барча меҳнаткашларнинг иштирок этишига имкон беради. Совет сайлов системаси барча меҳнаткашларнинг ҳақиқий халқ ҳокимияти тўғрисидаги хоҳиш ва иродасини ўзида ифодалайди. Мамлакатимизда ҳокимият органларини эркин сайлаш учун барча шароитлар яратилган. Меҳнаткашлар сайловларда актив қатнашадилар. Улар депутатликка муносиб кишиларнинг номзодини кўрсатиш учун ва сайловларда ўз хоҳиш ва иродаларини эркин баён қилиш учун кенг имкониятларга эгадирлар.

Сайловларда 18 ёшга тўлган барча гражданлар қатнашиш ҳуқуқига эгадирлар. Улар қайси ирқ, қайси миллат, қайси жинсга мансубликларидан қатъий назар, диний эътиқоди, илми, ўтмишдаги фаолиятидан қатъий назар, сайловларда қатнашиш ҳуқуқига эгадирлар. Ўзбекистон ССР Олий Советига 21 ёшга тўлган, маҳаллий Советларга эса 18 ёшга тўлган гражданлар сайланиш ҳуқуқига эгадирлар. Ўзбекистон ССР маҳаллий Советларининг барча звеноларига олдинги сайловларда барча сайловчиларнинг 99 процентдан ортиғи коммунистлар ва партиясизларнинг блоки номзодлари учун якдиллик билан овоз бердилар. Бундай мустаҳкам жипсликни ҳеч қайси буржуа мамлакати сайловлар тажрибаси билмайди. Кўпгина капиталистик мамлакатларда ценз талабларига жавоб берадиган гражданларгина сайлаш ҳуқуқига эгадир. Швейцарияда хотин-қизлар, Аргентина, Бельгия, Люксембургда эса ҳарбий хизматчилар сайлаш ҳуқуқидан маҳрумдирлар. АҚШда эса кўпчилик негрлар, ҳиндилар, пуэрторикаликлар ва мексикаликлар сайлаш ва сайланиш ҳуқуқидан маҳрум этилганлар. Кўпгина буржуа мамлакатларида 21, ҳатто 23 ёшдан сайлаш ҳуқуқи берилади. Бу билан аҳолининг энг актив қисми бўлган миллионлаб ёшлар сайловларда қатнашишдан четлаштирилаётир.

СССРда сайловлар тенглик асосига қурилган. Ҳар бир сайловчи бир овозга эга. Ҳар бир сайловчи битта сайлов рўйхатигагина киритилади. Бу СССР гражданлари сайлов ҳуқуқининг тенглигини таъминлайди. Йўлда, командировкада, даволаш муассасасида бўлган сайловчиларга ҳам сайлаш имконияти яратилади.

Хотин-қизлар эркаклар билан бир қаторда сайлаш ва сайланиш ҳуқуқига эгадирлар. СССР Қуролли Кучлари сафида хизмат қилаётган гражданлар ҳам барча гражданлар қатори сайлаш ва сайланиш ҳуқуқига эгадирлар.

Сайлов округлари ҳам тенгдир. Ҳар қандай Советга сайловлар сайлов тўғрисидаги Низомда белгиланган бир хил нормада ҳар бир Совет учун ташкил этилган сайлов округи бўйича ўтказилади. Ҳар бир округдан бир депутат сайланади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари совет халқининг барча қатламлари вакилларидан иборатдир. Барча Советлар: қишлоқ Советларидан тортиб иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларигача ва ССР Иттифоқи Олий Советигача бевосита меҳнаткашлар томонидан сайланади. Бу Советларнинг меҳнаткашлар олдидаги масъулиятини оширади. Депутатларнинг ўз сайловчилари билан алоқасини мустаҳкамлашга, сайловчиларга эса ўз депутатларига наказ беришларига, уларнинг ҳисоботларини эшитишларига, фаолиятларини контрол қилишларига имкон беради.

Совет Конституциясида ҳар бир депутат ўз иши ҳақида ва меҳнаткашлар депутатлари Советининг иши тўғрисида сайловчилар олдида ҳисоб бериб бориши кўрсатилган. Агар депутат ўз сайловчилари ишончини оқламаса, қонун белгилаган тартибда кўпчилик сайловчиларнинг қарорига асосан истаган вақтда уни чақириб олишлари мумкин.

Шундай қилиб дунёдаги энг прогрессив совет сайлов системасининг конституция принциплари социалистик демократиянинг афзаллигини, совет давлат тузумининг капиталистик тузумдан афзалликларини ифодалайди. Саккизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг фаолияти янги беш йилликдан бошланаётир. Ишонамизки, республика Олий Советига сайланган депутатлар КПСС XXIV съезди белгилаган масалалар ва вазифаларни ҳал этишда жонбозлик кўрсатадилар.

Еттинчи чақириқ республика Олий Совети халқ хўжалигининг муҳим масалаларини ҳал қила бориб, катта ижодий иш қилди. Саккизинчи чақириқ Олий Совети тўққизинчи беш йиллик план кўрсатмаларини ҳаётга татбиқ этиш учун коммунистик қурилишнинг янада улуғворроқ вазифаларини ҳал этиш бўсағасида турибди. Коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш бундан буён ҳам шу куннинг муҳим вазифаси бўлиб қолади. Сайлов олди оммавий-сиёсий ишлар ишлаб чиқариш тараққиёти, қурилиш ва қишлоқ хўжалигининг тараққиёти билан мустаҳкам боғлиқ ҳолда олиб борилиши зарур.

Сайлов кампанияси — умумхалқ ишидир. Шундай экан, сайловларни ташкил этиш ва уни ўтказиш меҳнаткашлар депутатлари Советларининг ва унинг ижроия комитетларининг, ҳар бир совет ходимининг диққат марказида туриши лозим.

Ғ. АБДУМАЖИДОВ,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми юридик бўлимининг мудири,
В. ДЕМЬЯНОВ,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг катта консультанти.

БОСИЛМАГАН МАТЕРИАЛЛАР ИЗИДАН

ҚИЛМИШИГА ЯРАША

Ғаллаорол районидаги 1-«Ғаллаорол» совхози 1-бўлимининг раҳбарлари давлатнинг пулини ҳар хил йўллар билан талон-торож қилмоқдалар. Бўлим бошқарувчиси О. Азаматов, агрономи Р. Нахалов, катта бухгалтери И. Шанаев, ёрдамчи бухгалтери А. Турсунқулов, хўжалик мудирлари У. Номозов ва С. Ёрматов каби юлғичлар ишчиларнинг ҳақига хиёнат қилмоқдалар, деб редакцияга хат ёзган эди шу совхозда истиқомат қилувчи Қ. Одилов.

Хат текшириш ва чора кўриш учун Ғаллаорол райкомига юборилган эди.

Ғаллаорол район партия комитетининг секретари ўртоқ А. Ҳакимов редакцияга қуйидагиларни маълум қилди. Ўртоқ Қ. Одиловнинг хати бўйича текшириш ўтказилганда тубандагилар аниқланди: бўлимнинг ёрдамчи бухгалтери Алиқул Турсунқулов ишчиларга ёзилган мукофотдан ушлаб қолиб, ишламаган кишилар номига ёзиб ўзлаштиради. Район прокурори буни аниқлади ва ушлаб қолинган пул эгаларига А. Турсунқуловдан ундириб берилди.

Бўлим хўжалик мудири У. Номозов ишламаган хотини номига 192 сўм пул ёздириб олганлиги аниқланди. Пул совхоз кассасига қайтариб олинди. Бўлимнинг собиқ хўжалик мудири ва ҳозир совхозда бош омбор мудири бўлиб ишлаётган С. Ёрматов, хирмон мудири Я. Жўраев томонидан ғайри-қонуний йўл билан олинган пуллар ҳам ундирилди. С. Ёрматов ўз вазифасига совуққонлик билан қараб, 1966—1970 йиллар мобайнида 1443 сўм камомад қилган. Бу пул С. Ёрматовдан ундирилди.

Текшириш натижаси район партия комитетининг бюросида муҳокама қилинди. Совхоз дирекцияси ва партия комитетига У. Номозов, Я. Жўраев, И. Шанаевларнинг бундан кейин ўз вазифаларида қолиш-қолмаслиги масаласини ҳал қилиш, район прокурорига эса А. Турсунқулов ва С. Ёрматовларни жиноий жавобгарликка тортиш топширилди.

ҒАЛЛАЗОРДА

БЕПОЁН ғаллазор... Қарич-қарич олтин бошоқлар тебраниб турибди. Ҳосил кутилганидан ҳам мўл. Буғдой донлари сарғайиб пишиб келяпти. Ҳадемай баҳайбат комбайнлар ғаллазор денгизида суза бошлайди. Ҳа, Термиз районидаги «Намуна» колхози далаларига ўзгача файз кириб қолди.

Азамат колхозчилар 190 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 20 центнердан дон йиғиштириб оламиз, дейишяпти. Айниқса Эргаш Холбоев бошлиқ бригадада ҳосилнинг чўғи кўзларни қувонтиради. Бу бригада бедачилик билан ҳам шуғулланади. 380 гектар эски ва 180 гектар янги беданинг ҳар гектаридан 115—120 центнердан ҳосил кўтариш мўлжалланмоқда. Бригадада беда бу йил 6 марта ўрилади.

Штатсиз фотомухбиримиз В. Воҳидов олган бу суратда сиз Эргаш Холбоев бошлиқ бригада ғаллазорини ва сувчи Бўри Эшназаровни кўриб турибсиз.

Д. ҒУЛОМОВ.
Сурхондарё области.

ЮКСАК МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

АНДИЖОН. СССР Олий Советининг депутати, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов саккизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарганликлари учун ҳукумат мукофотларига сазовор бўлган Андижон области енгил саноат ва нефть саноати корхоналари ва ташкилотларининг илғор ишчиларига, инженер-техник ходимларига ва хизматчиларига 5 майда тантанали вазиятда ана шу мукофотларни топширди. Мусобақа илғорларининг катта группаси Ленин ордени, Октябрь революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат Белгиси» орденларига, «Шавкатли меҳнати учун» ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медалларига сазовор бўлди.

Мукофотланганлар номидан сўзга чиққан Володарский номидаги тикувчилик фабрикасининг мотористи Ф. Асқарова, Москва район пахта тозалаш заводи касаба союз комитетининг раиси Х. Убайдуллаев партия ва ҳукуматга чуқур миннатдорчилик сўзларини изҳор қилдилар. Улар ҳамма ишлаб чиқариш ходимларининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишга, меҳнат зафарларини кўпайтиришга азму қарор берганликларини айтдилар.

(ЎзТАГ).

ЖУРНАЛИСТЛАРГА МУКОФОТЛАР

1970 йилги энг яхши журналистик асарлар учун Ўзбекистон Журналистлар союзининг мукофотларини олишга ҳар йилги конкурснинг якунлари чиқарилди.

Қуйидагилар мукофотларнинг лауреатлари бўлдилар: Самарқандлик журналист Хожиқурбон Ҳамидов область «Ленин йўли» ва «Ленинский путь» газеталарининг саҳифаларида эълон қилинган очерклари ва репортажлари цикли учун мукофотга сазовор бўлди. Журналист А. А. Голишев «Солдат қаҳрамон бўлганида» рубрикаси остида эълон этилган очерклари учун, «Совет Ўзбекистони» редакциясининг ходимлари Самад Қодиров билан Латиф Эргашев «Қаҳрамонлар абадий барҳаёт» сарлавҳали очерк учун, Нурота район газетаси «Илғор чорвадор» редакциясининг ходими Ҳамдам Эшонқулов шу газетада босилган очерклари учун мукофот олдилар.

(ЎзТАГ).

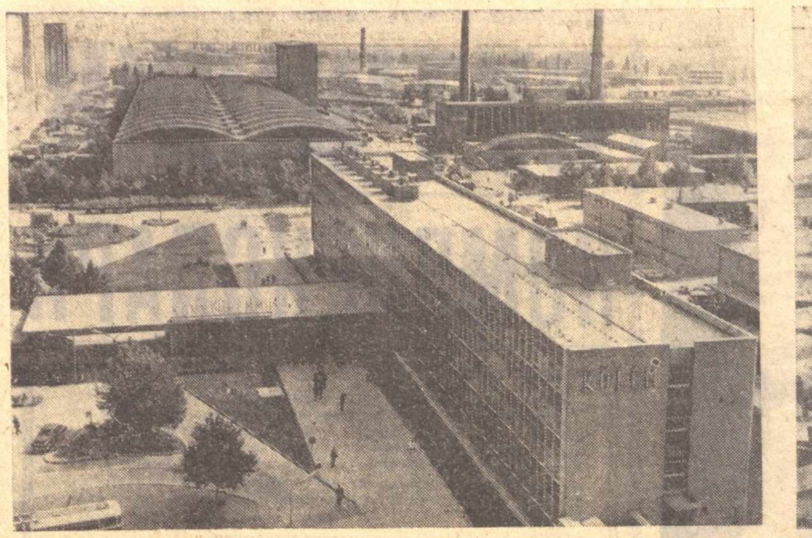

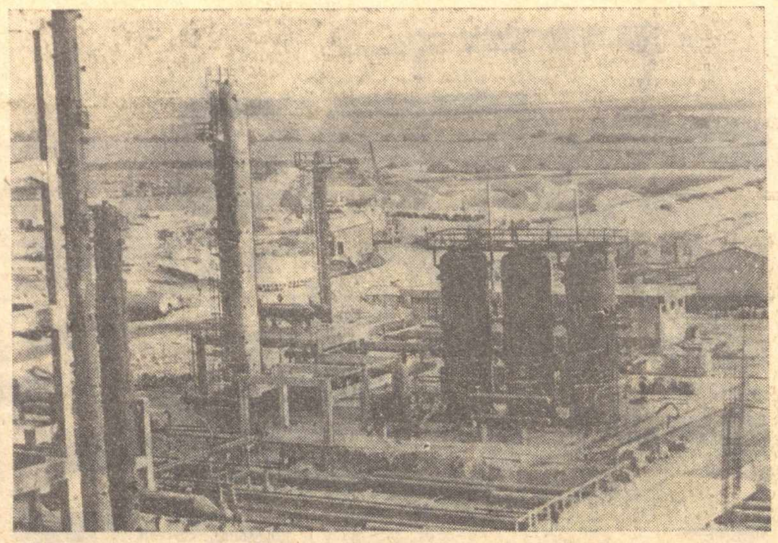

ВЕНГРИЯ. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликда алюминий саноатини ривожлантирмоқда. Секешфехерварда Марказий Европадаги энг йирик енгил металлар комбинати қурилди. Суратда: ана шу комбинатнинг умумий кўриниши. МТИ-ТАСС фотоси.

ЖАЗОИР. Скикда порти яқинида табиий газни қайта ишлаш заводи қурилаётир. Унгдаги суратда завод қурилиши участкаларидан бири.

АДН-ТАСС фотоси.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

СЕРМАЗМУН ЙИЛЛАР

В. И. Ленин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат университетининг биология-тупроқшунослик факультети доценти Полвон Бобоевич Азизов ҳаётининг қарийб 40 йилини республикамиз учун олий маълумотли ўқитувчилар тарбиялаб етиштиришга бағишлади.

Полвон Бобоевичнинг дастлабки илмий-педагогик фаолияти 1932 йилда Самарқанд педагогика академиясида ассистентлик лавозимидан бошланди. Педагогик фаолият билан илмий ишни баробар ривожлантириб бориб, Полвон Бобоевич 1938 йилда биология фанлари кандидати деган илмий даражага эга бўлди ва шу йили Самарқанд Давлат университетига ишга таклиф қилинди.

Полвон Бобоевич ипакчилик соҳасида ирсият илмини мукаммал эгаллаганлиги учун тез орада Ўрта Осиё Давлат университети — ТошДУнинг генетика кафедрасига доцент қилиб чақирилди. Кейинчалик моҳир педагог, ташкилотчи олим Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги олий ўқув юртлар бўлимининг мудири ҳам бўлиб ишлади. 1961 йилда СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг қарорига мувофиқ Тошкент Давлат университети қошида хорижий мамлакатлардан келган ёшлар учун тайёрлов бўлими очилиб, Полвон Бобоевич шу бўлим бўйича ректор ёрдамчиси қилиб тайинланади. Биология терминларини тузишда, ўзбек совет энциклопедиясини чиқаришда Полвон Бобоевичнинг ҳизматлари катта.

Биз Полвон Бобоевични қутлуғ олтмиш ёши номидан муборакбод этамиз. Устозга узоқ умр, бахтли ҳаёт, жамоат ишларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

З. МУРОДОВ,
Ж. МУСАЕВ,
Х. ҲАМРОҚУЛОВ,
ТошДУ биология-тупроқшунослик факультети доцентлари.

ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДА

ХИТОЙ „МАДАНИЙ РЕВОЛЮЦИЯ“ДАН КЕЙИН

ДИПЛОМАТНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

Чет эл дипломатлари Пекинда узоқ туриб қолишни унчалик хўш кўришмайди. Бунга ёз ойларининг иссиқлиги ва димлиги, ҳаттоки, Пекин «хутунларида» — тор кўчаларида чанг тўзони кўтарадиган қишнинг изғирин шамолларигина сабаб бўлаётгани йўқ. Уларга сиёсий бўронлар изғирин шамолдан кўра кучлироқ таъсир қилаётган бўлса керак. Вақти-вақти билан бўлиб турадиган бундай бўронлар мамлакатни ларзага келтириб, баъзан жуда пих ёрган сиёсатчилар ва дипломатларни ҳам гангитиб қўяди.

Мен Пекинда бир неча йил ишлаганман. Менинг омадим келган экан, деб ҳисоблайман. Мен кўп нарсаларни ўз кўзим билан кўрдим, кўп воқеаларнинг шоҳиди бўлдим.

ПЕКИН

Ажнабийлар назарида Пекин шунчаки пойтахтгина эмас, улар учун Пекинни бутун Хитой деса ҳам бўлади. Зеро, чет эл дипломатлари ва журналистлари мамлакатни айланиб чиқиш имкониятига камдан-кам эга бўладилар.

Шу сабабли мен ўз мулоҳазаларимни Пекинни тасвирлашдан бошламоқчиман.

Бу шарқ мамлакатининг пойтахти ўзига хос таассурот қолдиради. Пекинни «Хитойнинг катта қишлоғи» дейишади. Бу гапда бир мунча ҳақиқат бор, дейиш мумкин. Илгари вақтларда Хитойда императорларнинг саройларидан баланд иморатлар қуришга рухсат йўқ эди. Шу сабабли Пекин ўзининг тўппа-тўғри ва қатор-қатор тор кўчалари билан теварак атрофга ёйилиб кетган. Коммунистлар ҳокимиятни қўлга олганларидан кейин пойтахтнинг қиёфаси ўзгара бошлади. Шаҳарнинг ғарбида янги уй-жойлар райони пайдо бўлди, шу жойнинг ўзида эса университет шаҳарчаси бино қилинди.

Хитой Халқ Республикасининг 10 йиллиги арафасида Хитой пойтахтининг энг муқаддас ери ҳисобланган Таньаньминь майдони кенгайтирилди. Бу ерда иккита катта сарой қурилди. Хитой раҳбарлари иштироки билан митинглар ташкил этилади, ажнабий меҳмонлар учун қабул маросимлари ўтказилади. Бу бино парламент мажлисларини ҳам ўтказиш учун қурилган бўлсада, аммо олти йилдан бери парламентнинг бирон марта мажлиси бўлгани йўқ.

Майдоннинг нариги томонида ғарб архитектураси услубидаги колонналар билан қурилган тарих музейининг биноси кўриниб турибди. Бироқ музей кўп йиллардан бери ёпиқ, ҳар кун эрталаб ва тушки овқат соатларида эса, солдатлар унинг колонналари олдида жисмоний машқлар ўтказишади.

Майдоннинг ғарб ва шарқ томонида шаҳарда бирдан-бир замонавий кўча деб аталишга арзигудек энг катта магистрал бор. 1959 йилда бу кўчада қурилган бир неча катта хизмат бинолари ҳозирги вақтда бир қаватли пахса уйлар олдида осмонўпар баланд иморатлар бўлиб кўринади.

Хитойлар ярми ёғоч, ярми пахсадан иборат бундай уйларни фанза дейишади. Пекиннинг деярли қолган қисми мана шундай кўҳна фанзалардан иборат. Мана шундай ҳар бир уйда икки-уч балки ундан ҳам кўпроқ оила яшайди. Бу оилаларнинг мана шундай уйчаларда қандай жойлашганлигига баъзан ҳайратда қоласан киши.

1958 йилдан бери Пекинда уй-жой бинолари қурилмаётир, деса бўлади. 5 миллион аҳолиси бўлган мана шу шаҳарда кейинги ўн йил ичида икки-уч юзта кам қаватли иморатлар қурилди. Бу биноларнинг архитектураси унчалик кўримли эмас. Аммо, биноларнинг пештоқларида Мао Цзе-дун номи абадийлаштирилган. Булар асосан ғиштлардан ясалган ва шакли бир хил сўзлардан иборат: «Яшасин Раис Мао!, «Раис Мао миллион йил умр кўрсин!», «Раис Маонинг умри чексиз бўлсин!»...

Спорт майдонларида ва мактаб ҳовлиларида ҳар кун ўқувчилар ҳарбий машқ ўтказиб туради. Уларга ҳарбий машқларнинг ҳаммаси ўргатилади. Масалан, ҳатто 8-10 яшар қизалоқлар ҳам найза жанги қилиш билан шуғулланадилар. Улар ҳаммалари ғазаб билан башараларини бужмайтириб «ша» — «санч» деб қичқиришади ва найзалар санчгандек бўлиб ҳужум қилишади.

Шаҳарнинг қайси районига борманг, кундузи ҳам, кечаси ҳам қўлларига кичкина стулча кўтариб олган ишчиларни, рўзғор ишидаги хотинларни, мактаб ўқувчиларини ва мактабгача ёшдаги болаларни учратишингиз мумкин. Улар индамай, одатда ҳарбий кишининг командаси остида бораверадилар. Булар — Мао «ғояларини», унинг «олий кўрсатмаларини» ў р г а н и ш курслари ва йиғилишларига ёки «кенг революцион танқид» йиғилиши, деб аталган навбатдаги йиғилишга бораётган кишилар. Бундай йиғилишларда Лю Шао-ци ва унинг одамлари қилган «жиноятлар қораланади» ёки «хато қилиб қўйган» кишилар товба қилади.

Шаҳарда ва унинг атрофларида ёшлар ва кичик синфларнинг ўқувчилари саф тортиб ва колонна-колонна бўлиб ҳарбийлаштирилган тунги юришларга жўнайдилар.

Вақти-вақти билан Пекиннинг майдонларида ва катта кўчаларида йигит ва қизлар тўпланишади. Улар орқалаб олган халталарга тоғоралар, кружкалар осиб қўйилган... мана шу йигит ва қизлар баъзан эса эркаклар ва хотинлар «янги тарбия олмоқ» учун қишлоққа доимий хизмат қилишга жўнаб кетмоқдалар. Баъзан бутун-бутун оилаларни мана шу тариқа қишлоқларга кўчириб юбормоқдалар.

Пекинда бир турдаги кўкимтир халойиқ орасида ҳарбийлар: ўт ранг кийимдаги пиёда ҳарбийлар, кулранг ҳарбий формадаги денгизчилар дарров кўзга ташланади. Хитой пойтахтида бундай ҳарбийлар тобора кўпаймоқда. Ҳар уч ёки тўрт кишининг бирини ҳарбий дейсиз. Тўппончалар, милтиқлар ёки автоматлар билан қуролланган армия патруллари кечаю-кундуз Пекин кўчаларида соқчилик қиладилар. Пойтахт атрофини ўраб олган ҳалқа йўл бўйлаб кечалари механизациялашган патруллар — қуролли мотоциклчилар қатнаб туради. Ҳар бир катта давлат муассасаси эшиги олдига ҳарбий постлар қўйилган. Жамоат митингларида қатнашувчиларнинг 70-80 проценти ҳарбий хизматчилардан иборат бўлади. Ажнабийлар: Пекин-солдатлар шаҳри, деб пичинг қилаётганликлари ҳам тасодифий эмас. Аммо фақат Пекиннинг ўзинигина шундай дейиш мумкинмикин? Мамлакат ҳаётида армиянинг роли жуда кучайиб кетганлиги «маданий революция»нинг якунларидан бири бўлди.

«Маданий революция» пойтахтнинг ҳаётига ва қиёфасига ғалати бир янгилик киритди: Пекинни окоплар босиб кетди, ҳар бир уй-жой биноси, муассаса ёки корхоналарнинг олдида бекиниш мумкин бўладиган жойлар ва хандаклар қурилди. Бу ишлар айниқса 1969 йилнинг кузида — 1970 йилнинг қишида тез суръатлар билан олиб борилди: Иморатларнинг олдига оҳаклар, қум, шағал, баъзи иморатларнинг олдига эса ҳатто темир-бетон харилар ҳам ташиб келишди.

1970 йилнинг кузидан бошлаб бу кампания янада кенгайтирилди. Кўпроқ киши яшириниб, паноҳ топадиган анча бақувватроқ бинолар қуришга қарор қилинганлиги кўриниб турарди. Пекин ғиштга тўлдириб юборилди. Бироқ, совуқлар бошланиши билан ишларнинг миқёси анча қисқарди. Бу йил эса бултурги йилдагидек «завқ-шавқ» ҳам кўринмай қолди. Одамларнинг ишлашга иштиёқи қолмади. Ҳамма томонидан шамол уриб турган фанзада жунжиб ўтирган ҳар бир хитойлик миллион-миллион ғиштларнинг Пекинга жуда керакли бинолар қуриш учун эмас, балки ерга кўмилаётганлигини ўйлармикин, деган фикр ҳаёлимга келди. Ҳар бир хитойлик бу тўғрида ўйлашига аминман.

Пекинда икки-учта катта давлат магазинлари бор. Келган ажнабийларнинг ҳаммасига шу магазинларни кўрсатишади. Биринчи қарашда бу магазинлардаги молларнинг хили кўп бўлиб кўринади, лекин, хитойликлар нон, гуруч, шакар, ўсимлик мойи, ип-газлама ва ип-трикотажни, чарм пойафзални бемалол сотиб ола олмайдилар. Бу молларнинг ҳаммаси нормалаб қўйилган ва фақат махсус талонлар бўйича сотилади. Назарий жиҳатдан қараганда ҳар бир хитойлик жун газламаларни сотиб олиши мумкин. Лекин афсуски назарий жиҳатдангина шундай. 30—60 юандан ошмаган маошга яхши костюм тиктириб бўлмайди. Яна бунинг устига бунақа чиройли кийим кийган кишини ревизионист деб, моддий фаровонликка, бадавлат турмушга интилаётир, деб айблашлари ҳам мумкин. Бунақа айбланишнинг оқибати нима бўлишини бу ерда гапиришга ҳеч ким ботинмайди....

«Сиғиниш архитектураси» деб атаса мумкин бўладиган архитектура пайдо бўлганлиги «маданий революция»дан кейин Пекин қиёфасидаги янгилик бўлди. Ҳамма жойда махсус қурилган стендларга Мао асарларидан олинган гаплар ва унинг шеърлари қизил ва зарҳал бўёқлар билан ёзилиб қўйилибди. Лекин Маонинг портретлари ва ҳайкаллари Хитойнинг бутун пропагандабозлик либосидаги энг диққатга сазовор нарса деса бўлади.

«Маданий революция»дан олдин Пекинда китоб магазинлари кўп эди. Буларнинг ҳаммаси сақланиб қолган, Пекиннинг марказида эса яна бир катта китоб магазини — «Синьхуа» очилди. Бироқ, «Маданий революция» бу магазинларнинг «мазмунини» бутунлай ўзгартириб юборди. Хитой ва чет эл классикларининг ҳамма асарлари, ҳозирги Хитой ва чет эл ёзувчиларининг ҳамма китоблари магазинларнинг китоб жовонларидан олиб ташланди. Ҳозирги вақтда Хитой бадиий адабиётдан маҳрум қилиб қўйилган жаҳонда бирдан-бир мамлакат деса бўлади. «Маданий революция» вақтида Маонинг ўзи «китоблар фақат зарар келтиради» деган эди. «Қанча кўп ўқисанг, шунчалик ақлдан оза берасан» деган эди у.

Хитой расмий кишиларининг айтишига ва Пекин газеталарининг ёзишига қараганда, «маданий революция» дан олдин Лю Шао-ци ва унинг «агентлари» Маонинг асарларини нашр эттиришга ва ёйишга тўсқинлик қилганлар. Ҳозир барча китоб магазинларининг жовонларида шу асарлар тўлиб ётибди. Театрлар фақат миллий байрам кунларида ва махсус ўтказиладиган декада кунларидагина очилади. Уларнинг саҳналарида Маонинг рафиқаси Цзян Цин хоним саҳналаштирган ва ҳар доим қайта ишлаб бераётган спектакллар кўрсатилмоқда...

Мен Пекиндан қишнинг изғирин кунида жўнаб кетдим, Одамларнинг бекиниши учун бинолар ва алоқа йўллари қуриш вақтида қазиб чиқариб қўйилган тупроқ уюмлари билан кўчалар тўлдириб юборилган эди. Урушга тайёргарлик учун шундай қилинганми? Хўш, ким билан уруш қилинмоқчи? Америкаликларнинг, айниқса русларнинг шаҳарга келишига Пекиндагилар ишонмасалар керак. Американиклар ёки руслар Хитойни босиб олмоқчи, деган гапларга пекинликларнинг ишонишларига ҳам кўзим етмайди. Бас шундай экан, нима учун мана шундай ҳаракатлар қилинган? Бу ҳам халқни қўрқитиб туриш воситаларидан биримикин? — Албатта шундай бўлса керак! Ёки Хитойнинг ўзи уруш бошламоқчими? Бунга ишонгим келмайди. Бундай уруш Хитойни ҳалок қиладиган авантюра бўлур эди... Бироқ очиқ кўриниб турган факт шуки, Хитой урушга ҳозирланмоқда. Маонинг «урушга тайёрланайлик, табиий офатларга тайёрланайлик, халққа хизмат қилайлик» деган чақириғи шу куннинг шиори бўлиб қолди.

Д. КАРПИЛЬ.

(ДАВОМИ БОР).

ЭФИОПИЯНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

Ҳар куни 5 майда Эфиопия халқи ғалаба кунини байрам қилади.

Бундан ўттиз йил муқаддам — 1941 йил 5 майда император Хайле-Селасие I бошчилигидаги Эфиопия қўшинлари озод этилган пойтахтга кирган эдилар.

Эфиопиянинг катта миллий байрами — ғалаба куни тонг пайтида тўплардан отилган байрам салюти билан бошланди.

Пойтахтнинг байрам либосини кийган минг-минглаб аҳолиси эрталабданоқ ғалаба майдонига тўпландилар. Мамлакатнинг италян босқинчилардан озод этилгани шарафига қурилган обелиск атрофига фахрий қоровул қўйилди. Майдон ва унинг атроф-теварагидаги кўчалар минг-минглаб кишилар билан лиқ тўлди. Озодлик уруши ветеранлари жанговар орден ва медаллар тақиб замонлар ўтиб ранги ўчган эски жанговар байроқлар остида саф тортиб турдилар. Аддис-Абеба шаҳри бошлиғи Хайле-Гиоргис Ворк Инероса туш пайтида шаҳар аҳолиси номидан обелиск зинапояларига гулчамбар қўйди.

(ТАСС).

ПЕНТАГОН ТУЯЛАРИ

ФЕЛЬЕТОН

Эсингизда бўлса керак, Пентагон стратегларининг топқирлигини эшитиб ҳайратда қолган эдик. Ушанда «АҚШ ҳарбий денгиз кучларида махсус тайёргарликдан ўтган «қора дельфинлар» Жанубий Вьетнамда ҳарбий қурол сифатида синаб кўрилганди. Энди бўлса НАТО ҳарбий экспертлари Пентагонга ёрдам бериш мақсадида янги кашфиёт яратишибди деган шов-шув тарқалди. Бу кашфиёт олдида «Дельфинлар» операцияси ип ҳам эшолмайди.

Дарҳақиқат, дельфинлардан фойдаланиш доираси анча чекланган. Маълумки, улар қуруқликда юриша олмайди. Шунинг учун ҳам НАТО экспертлари жаҳон жамоатчилигидан яширин суратда туялар билан тажрибалар олиб боришди. Натижада кутилмаган янгилик очилди. Маълум бўлишича, ҳеч қайси маҳлуқ ҳарбий хизматга туячалик мослашмаган экан.

Узингиз ўйлаб кўринг. Туяга ҳеч қандай кийим-бош керак эмас. Ҳатто энг жазирама иссиқда ҳам (Америка солдатлари Ҳинди-Хитойда иссиқдан қаттиқ азоб чекмоқдалар) у кун бўйи очликка, сувсизликка чидай олади. Бунинг устига у жуда бардошли бўлиб, оғир тўпларни ва ўқ дори солинган яшчикларни бемалол таший олади. Туянинг яна бир муҳим устунлик томони бор. У тез бурила олмайди. Шунинг учун ҳам, борди-ю, душман билан юзма-юз келиб қолса, Америка солдатларига ўхшаб шартта орқага бурилиб қоча олмайди.

НАТО мутахассислари туянинг руҳий дунёсини текшириш натижасида бу ишнинг катта истиқболи борлигига ишонч ҳосил қилдилар. Гап шундаки, дельфинлардан Вьетнамда ҳарбий хизматда фойдаланиш АҚШ армияси учун ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин. Чунки дельфин мияси одам миясига нисбатан 40 процент катта. Табиийки, дельфинлар ҳеч маҳал ўзларини бу жирканч урушга аралаштиришга йўл қўймаган бўлур эдилар. Туянинг онг қобилияти эса, мутахассисларнинг аниқлашича, нўлга тенг экан. Шу боисдан ҳам у АҚШ олий қўмондонлигини танқид қилиш ҳақида ўйлаб ўтирмайди ҳам. Лекин у буйруқни бажаришни жуда тез ўзлаштира олади.

Айрим туялар ўзларининг ажойиб қобилиятлари борлигини намойиш қилишди. Улар миялари бўлмаса ҳам, фақат АҚШ ҳарбий қўмондонлигининг буйруқларинигина эмас, балки Марказий разведка бошқармасининг топшириқларини ҳам бажаришга қодир эканликларини исботлашишди. Пентагоннинг яширин кўрсатмасига биноан бундай туяларга қўшимча овқат берилмоқда.

Туяларни жоссуслик ва тинч аҳолини талашга ўргатиш ишлари қизғин кетаётибди. «Улар билан биз ҳеч ҳам қийналмаймиз», — дейди генерал Ганс Фрюхауф, собиқ гитлерчи унтер-офицер, эндиликда НАТО системасининг кадрлар бошқарувчиси. Ҳозир унинг ихтиёрида туяларнинг бутун бир полки бор. Ана шу туяларнинг баъзиларига офицерлик унвони ҳам берилган.

Аммо шуни ҳам айтиш керакки, генерал Фрюхауфнинг кувончи узоққа чўзилмади. ЮПИ агентлигининг хабар беришича, Америка туялари Лаосдан қочиб кетибди...

Питер МИСКЕ.

Инфляция ҳамон аввалгидек оддий американикни хонавайрон қилмоқда.

(Газетадан).

«Чикаго дейли ньюс» газетасидан олинган карикатура.

ТАСС фотохроникаси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Болалар шаҳар спартакиадасининг очилиши. 19.00 — Радио кунига бағишланган концерт. Ўзбек тилида: 20.30 — АХБОРОТ. 20.45 — Иқтисодий билимлар университети. 21.00 — «Ўзбекистон чорвадори». 21.30 — АХБОРОТ. 21.45 — Мирзо ТУРСУНЗОДА (адабий портрет). 22.45 — Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.10 — МОСКВА. 18.00 — Болалар учун кўрсатув. 18.25 — Халқаро программа. 18.55 — Концерт. 19.40 — Янгиликлар. 20.00 — Телефильм. 21.05 — Халқ ижоди. 22.30 — Теленовелла.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.20 — Фильм-концерт. 20.45 — Телефильм. 21.05 — Александр Попов (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/V да **Ойжамол**, 8/V да **Корсар**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/V да **Алишер Навоий**, 9/V да **Шоҳ Эдип**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/V да **Ажаб савдолар**, 8/V да **Севишганлар хиёбони**, 9/V да **Қайнона** (кундузи), **Кумуш тўй** (кечқурун), 10/V да **Хотинимнинг эри**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/V да **Биринчи бўса**, 8/V да **Улимларни қолдириб доғда**, 9/V да **Учинчи орзу** (кундузи), **Дийдор** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва лўлилар коллективининг хайрлашув гастроллари «БИЗ — ЛЎЛИЛАРМИЗ»**.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА — **КИЕВ МЮЗИК-ХОЛЛИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.**

КИНО

Ҳамроз (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, (кундуз ва кечқурун), «КЎКЧА» (кундуз соат 3, кеч 6 да).

Ҳаёт ҳали олдинда (ўзбек тилида) — «КЎКЧА» (эрталаб соат 11, кундуз 1, кеч 8.45 минутда).

Маншук ҳақида қўшиқ — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11 да).

Полинин бошидан кечган воқеа «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Денгиз қўшиғи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10, 11.45 минутда).

Қочиш (2 серия) — «ЧАЙКА» (кундуз соат 1 ярим, 5, кеч 8 яримда).

ЁЗГИ БИНОДА
(кеч соат 8 ярим ва 10.20 минутда бошланади)

Муваффақият гарови — ТЕЛЬМАН номли.

Денгиз қўшиғи — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳамроз (2 серия) — «ХИВА».

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
8, 16, 23 ва 29 майда
СССР ХАЛҚ АРТИСТИ, ҲАМЗА МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ ШУКУР БУРХОНОВНИНГ 60 ЙИЛЛИК ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН
СОФОКЛ
«ШОҲ ЭДИП»
2 пардали трагедия
БОШ РОЛЛАРДА — СССР халқ артисти, Ҳамза мукофоти лауреати Шукур БУРХОНОВ ва СССР халқ артисти, СССР Давлат ва Ҳамза мукофотлари лауреати Сора ЭШОНТЎРАЕВА.
Спектакль кеч соат 7 ярим-да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
кафедра мудирлари: (профессорлар ёки доцентлар): сиёсий иқтисод, ўсимликшунослик, бошқариш, статистика, иқтисодий-математик методлар ва ҳисоблаш техникаси, ўрмончилик;
кафедра профессорлари: ўсимликшунослик, мева-сабзавотчилик ва узумчилик;
кафедра доцентлари: тупроқшунослик, ноорганик ва аналитик химия, мева-сабзавотчилик ва узумчилик, пахтачилик;
кафедра ассистентлари: қишлоқ хўжалик машиналари (2), генетика, қишлоқ хўжалик мелиорацияси, иқтисод, энтомология, статистика, умумий деҳқончилик, пахтачилик, иқтисодий-математик методлар ва ҳисоблаш техникаси (2), бухгалтерия ҳисоби, бошқариш.
Конкурс муддати — 27 майгача.
ҲУЖЖАТЛАР: Тошкент область, Орджоникидзе район, Институт алоқа бўлимига юборилсин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333253. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 339142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.